

Belföldi hírek

h é t f ő

bb. 1. mérőkészülékek radioaktív sugárzással

i/km/rj bc

1980.szeptember 1.

Mintegy ezer izotópos, radioaktív sugárzással működő mérőberendezést használnak a hazai üzemekben, vállalatoknál. Csúpán a timföldgyárakban mintegy 200, a cementgyárakban pedig 100 ilyen készülék működik. Ezek több mint 90 százalékát a magyar tudományos akadémia izotóp intézetében fejlesztették ki és állították elő, itt két évtizedes a múltja ennek a munkának.

Rózsa Sándor, az intézet nukleáris elektronikai osztályának vezetője az MTI munkatársának elmondta, hogy míg a kutató-fejlesztő munka kezdetén alig lehetett találni kísérletezésre, együttműködésre hajlandó ipari partnert addig ma már nem tudják kielégíteni a készülékek iránti igényeket. Az elmúlt hetekben fejeződött be például az egyik budapesti öntőde rekonstrukciója, s ennek során automatizálták a formázó gépek homokellátását. Az új homokellátó automata-rendszer vezérléséhez 40 speciális radioaktív sugárzással működő berendezést szereltek fel. Az intézetben kifejlesztett berendezéseket elsősorban olajvezetékeknél, bányákban, kotróhajókon, vegyi- és élelmiszerfeldolgozó üzemekben használják.

/folyt.köv./

MK

-1-

bb. 1. /mérőkészülékek... 1. folyt./rj

az izotópos mérések előnye, hogy folyamatosan, az anyag érintése, károsodása nélkül történnek, s a mért adatokból könnyen következtethetnek az átlagértékekre a szakemberek. amíg egyéb - például fénysugaras, ultrahangos - mérőeszközök működtetése energiát emészt fel, s folyamatosan felügyeletet, karbantartást igényel, addig a radioaktív sugárzás előállítás- sa sem energiát, sem különös karbantartást nem igényel, működé- si megbízhatósága pedig szinte 100 százalékos.

az mta izotóp intézetében kifejlesztett mérési eljárás- kat az ipar minden területén alkalmazhatják. a szakemberek véle- ménye szerint a hazai készülékek korszerűségben elérik a nemzet- közti szintet.

az intézet kutatógárdája kifejlesztette a készülékhez kapcs- oldó ellenőrző berendezést is, amely esetleges üzemzavar esetén azonnal jelzi a hiba okát. /mti/

--

bb. 2. szeptember 13: bélyegnap

i/kf/rj pp bc

1980. szeptember 1.

nemzetközi bélyegkiállítással, szakmai előadássorozattal ünnepli egyebek között a hazai filatelisták mozgalom az 53. bé- lyegnapot szeptember 13-án.

az ünnepi eseményre a posta három értékből álló bélyegsoro- zatot és blokkot bocsát ki. a magyarországi üvegművészet leg- szebb darabjait bemutató bélyegek zombory éva grafikusművész ter- vei alapján, több színű ofszet nyomással, a pénzjegynyomdában ké- szültek; a bélyegek 326 300 fogazott, és 7400 fogazatlan, a blokk 269 300 sorszámozott fogazott és 7400 sorszámozott fogazatlan példányban. az egy forintos bélyeg 1850-ből származó boroskanocsót, a két és a három forintos egy-egy xix. századi poharat ábrázol. a blokk bélyegén az 1900-as évek elején pécselt készült pohár látható.

/folyt.köv./

MK

-2-

bb. 2. / szeptember 13... 1. folyt./rj

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége a bélyegnap ha- gyományos eseményeként szeptember 13-21. között rendezi meg az országos bélyegkiállítást, amely ezuttal nemzetközi méretű lesz. a harmincegy kiváló hazai filatelista mellett husz külföldi - köztük angol, csehszlovák, dán, lengyel, ndk-beli, nszk-beli, svéd és amerikai - bélyeggyűjtő mutatja be különlegességeit. a kiállítás érdekessége az is, hogy a fennállásának 50. évfordu- lóját ünneplő bélyegmuzeum önálló anyaggal vesz részt, bélyegek- kel szemlélteti az 1850-1867. közötti időszak postai tarifaválto- zásait. a nagyszabású bélyegbemutató hazai anyagát abból a szem- pontból is értékelik majd, hogy közülük melyik lesz érdemes a részvételre az 1985-ben budapesten rendezendő bélyegvilágkiál- litáson. az idén sem marad el az év legszebb bélyege pályázat eredményhirdetése és díjkiosztása, amelyre a kiállítás megnyitásá- nak napján kerül sor.

az idei bélyegnap célja egyébként az is, hogy közkincs- csé tegyék a posta- és bélyegtörténeti kutatások legújabb eredmé- nyeit. ezt szolgálja az országos kiállítás több összeállítása és a kiállítás idejére szervezett számos tudományos előadás, amelye- ket neves hazai és külföldi - köztük angol és amerikai-filatelis- ták tartanak. /mti/

--

bb. 3. „kolibri,, az asztalon - új másológép

i/be/rj pp bc

1980. szeptember 1.

mindössze 70 centiméter hosszú, 40 centiméter széles és 30 centiméter magas az irodagépipari és finommechanikai vállalat új asztali másológépe. a kolibri fantáziánévű elektrosz- tatikus másoló első példánya sikeresen vizsgázott és még ebben az esztendőben elkészül az öt darabból álló kísérleti sorozata. az asztali másoló mind méreteiben, mind tudásában elegendő a válla- latok, a gyárak, az irodák gyors információközlésének kiszolgálásá- ra. percenként 12 másolatot készít normál a4 formátumu papírra. egyébként Magyarország évi 20 millió forint értékű másoló-ké- szülék behozatalának zömét az ehhez hasonló teljesítményű gépek alkotják.

/folyt.köv./

MK

-3-

bb. 3. / „kolibri,,... 1. folyt./rj

az új konstrukció kialakításánál minimális import-alkatrész felhasználására törekedtek, amelynek eredményeként ezek értéke nem haladja meg a termék önköltségének öt százalékát. további előny még, hogy hozzá az összes fogyóanyag, a fotóátvivő szelén henger, a festékek, a festékhordozók és a papír, mind-mind hazai gyártmány. jövőre a tervek szerint 100, később pedig évente 2000-3000 darab készül az asztali másolóból, ez a mennyiség már jelentős import kiváltását tenné lehetővé. nemcsak a hazai vásárlók várják a másológép megjelenését a piacon, hanem a környező szocialista országok is érdeklődnek az így új terméke iránt.

a másológépek gyártása egyáltalán nem idegen a vállalat profiljától, mert 1968-tól Magyarországon először, és egyedül itt készültek ilyen készülékek, staticop elnevezéssel. gyártásukat 1977-ben fejezték be, mert a maga idejében kelendő és keresett gép gazdaságtalanná vált, sem darabszámban, sem pedig technológiában nem tudtak lépést tartani a külföldi nagy gyártócégekkel. fejlesztő gárdájuk erejét ebben az időszakban teljesen lekötötte másik két nagy volumenű termékük, a pénztárgépek és az írógépek „frontjának”, korszerűsítése, illetve bevezetése. több licencet vásároltak, és ezek meghonosítása, az ezzel járó műszaki feladatok megoldása hosszú évekre munkát adott a szakembereknek. a staticop leköszönése után fi-gyelmük egy új, korszerű, gazdaságos, versenyképes típus kialakítására összpontosult. a nemrégiben befejezett kísérletek eredményeként született meg a kolibri nevű asztali másológép. /mti/

bb. 4. a hónap műtárgya a nemzeti galériában és a szépművészeti muzeumban

i/kj/rj bc

1980. szeptember 1.

Kernstok Károly: urvacSORA című festményét tekinthetik meg szeptemberben a magyar nemzeti galéria látogatói a hónap műtárgyaként. az 1873 és 1940 között élt művész a magyar festészet és gondolkodás forradalmi képviselője, a nyolcak vezéralakja volt. aktívan részt vett az őszirózsás forradalomban, a művészeti ügyek kormánybiztosává nevezték ki. a forradalom bukása után emigrált; 1919-től 1926-ig főként berlinben élt. itt festette meg urvacSORA című kompozícióját, expresszionista festészetünk egyik reprezentatív darabját. az 1921-ben a művész életének legnehezebb időszakában született alkotás az első világháború utáni berlin kávéházainak szegényes asztalai mellett vitatkozó művészgeneráció csoportjait idézi. izgatott ecsetvonások, nyugtalan fény-árnyék váltások közvetítik a mondanivalót, amely kernstok forradalmi művészetének és egyidejűleg a magyar haladó mozgalomnak a külső kényszer következtében befelé forduló, de feszültséggel teli szakaszát tükrözi. /folyt.köv./

-4-

MK

bb. 4. / a hónap műtárgya a ... 1. folyt./rj

a szépművészeti muzeumba látogatók a hónap műtárgyaként egy ismeretlen kölni mester alkotásában, a xv. század harmadik negyedéből származó mária-szoborban gyönyörködhetnek. a híres kálváriacsoportból származó, 180 centiméteres alkotást 1916-ben vásárolták meg, igen rossz állapotban. szeptember első hetében teljes restaurálás után állítják ki az eredeti színeiben ujonnan pompázó szobrot. /mti/

.-

bb. 5. az ikr-taggazdaságok felkészülnek a nedves kukorica betakarítására és tárolására is - „meteorológiai térképet”, készített a közös vállalat

ber/kz/rj bc

1980. szeptember 1.

„meteorológiai térképet”, készített a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat a teljes kukoricatermő területére - együttesen 217 000 hektárra. az alkalmazásától a betakarítás gazdaságosságának javulását várják, s egyúttal azt is dokumentálják vele, hogy az időjárás alakulása ma már korántsem olyan uralkodó tényező a mezőgazdaságban, főként a rendszerekben, mint korábban, akár csak egy évtizeddel ezelőtt is volt. a korszerű, tudományosan megalapozott termelési technológiákkal, a modern termelési eszközökkel ugyanis közömbösíteni lehet hatásainak egy részét.

a közös vállalat egy már korábban kialakított térképe 27 hő-körzetre tagolja az országot. most ennek alapján - körzetenként-összesítették: mennyi hőt kapott a kukorica az egyes tájakon. ez -sajnos - mindenütt jelentősen elmarad attól, amennyit igényelne, és amennyi 50 éves átlagban meg is volt. ezzel párhuzamosan számba vették a másik fontos meteorológiai elem, a csapadék alakulását is. ez a 27 hő-körzet közül 19-ben több volt a sok évinél. volt ahol 200 milliméterrel több eső esett. a csapadéktöbblet bizonyos határig kedvez a kukorica fejlődésének. az idén azonban, mivel kevés meleggel párosult, kockázatosá teszi a biztonságos beérést. /folyt.köv./

-5-

MK

bb. 5. / az ikr-taggazdaságok... 1. folyt./rj

az ikr meteorológiai térképe éppen arra ad választ, mire lehet a sok viszontagság ellenére számítani. az egyes hibridek hőigényének ismeretében és a sok évi adatok szerint októberig bezárólag még várható hőmennyiség alapján megvizsgálták minden egyes fajta beérésének valószínűségét. erről pontosan tájékoztatták mind a 220 taggazdaságot, bár az időjárás alakulása ezt pozitív és negatív irányban is befolyásolhatja még, az üzemek biztonságosan felkészülhetnek a nedves szemes, vagy zuzott szemes és más betakarítási, tárolási módokra. ehhez, a múlt évben végzett széles körű nagyüzemi kísérletek alapján, sokféle új technológiát is adott az ikr. /mti/

-.-

bb. 6. új szórakoztató műsorsorozat kisdobosoknak

i/kj/rj bc

1980. szeptember 1.

varázsgömb címmel új szórakoztató összeállítás-sorozattal kedveskednek a kisdobosoknak szeptembertől a televízió munkatársai. a gyermekek körében népszerű papírsárkány örökébe lépő műsorokban - amelyekre a tervek szerint negyedévenként kerül sor - egyaránt lesz természettudományos ismeretterjesztés, zene, s bemutatnak gyermekalkotásokat, rajzfilmeket, mesejátékokat is. az epizódokat egy-egy fogalom vagy tárgy kapcsolja össze.

az első adást szeptember 14-én, vasárnap délelőtt vetítik. a háromnegyed órás műsor vezérmotívuma az élővilág és a gyermekek kapcsolata. bemutatják macourek: károly és a sült-pulykák című zenés mesejátékát - harsányi gábor, tordy géza, szegedi erika, peremartoni krisztina, balázs péter főszereplésével, a v, moto-rock együttes és a domino pantomin-együttes közreműködésével. a mai gyerekek életét ábrázolja janikovszky éva: velem mindig történik valami című meséjének dramatizált változata - székely dávid, láng-józsef és telesy györgyi tolmácsolásában. lázár ervin: vacskamati virágja című történetét ruttkai éva mondja el a képernyőn. az ismeretterjesztő műfajt gyárfás endre: állatok a mesében, állatok a valóságban című alkotása képviseli, mensáros lászló, kaló flórián és kovács nóra közreműködésével.

a varázsgömb következő adása karácsonykor jelentkezik. /mti/

-.-

-6-

bb. 7. fejleszti zsebkendő-exportját a győri rábatext

cser/st/rj bc

1980. szeptember 1.

100 millió forint exportfejlesztő hitelt kapott a magyar nemzeti banktól a győri rábatext textilipari vállalat. hazánkban egyedül győrtől gyártanak zsebkendőt, s hazai igények kielégítése mellett már évek óta jelentős exportot bonyolítanak le. minthogy az eddigi tapasztalatok szerint jók a piaci lehetőségek a gyár vezetése a zsebkendőgyártás fejlesztésére kérte és kapta meg a hitelt. a 100 millió forintot teljes egészében korszerű gépek beszerzésére költik. jelenleg évente mintegy 30 millió zsebkendőt gyártanak, s ezt a mennyiséget 10-12 millióval növelik. /mti/

-.-

bb. 8. korszerűsítik a szombathely-körmend vasútvonalat

Lér/rj ká bc

1980. szeptember 1.

korszerűsítik a szombathely-körmend közötti, huszonhat kilométer hosszú vasútvonalat. jelenleg az egyházasrádóci vasútállomáson és környékén dolgoznak a vasútépítők: megszüntetik a veszélyes lejtőt, vízszintesre építik a pályatestet. a szakasz egyik felén mélyítik, a másikon feltöltik a területet. ez utóbbihoz gyöngyöshermáni és hegyeshalmi homokos kavicsot használnak fel, amire tizenkét centiméter vastag aszfaltréteget terítenek. az aszfaltrétegre kerül majd a zuzottkő ágyazat, s a vasúti sín. a tervek szerint szeptember közepére végeznek a nagy munkával, s a szombathelyi-körmendi vasútvonal felújítását, korszerűsítését a jövő év végére fejezik be. ezzel e vonalon a korábbi 17 tonnás tengelynyomás 21 tonnára növekszik és a menetidő is rövidül. /mti/

-.-

-7-

830
BP

bb.9. ünnepélyesen megkezdődött az új iskolai év - több az óvodás és az iskolásgyermek

t/me/gg/ig pr 1980. szeptember 1.

az általános- és középiskolákban hétfőn ünnepélyesen megnyitották az 1980-81-es tanévet.

az új tanévben - az előzetes statisztikai adatok szerint - az általános iskolákban 1 millió 163 ezer - a tavalyi létszámnál 35.000-rel több - gyermek tanul. az elsőosztályosok száma 171.500, a tavalyiakénál 25.000-rel több. a nyolcadik osztályba mintegy 120.000 tanuló lép, csaknem annyi, mint amennyi az utóbbi tanévben az utolsó osztályban végzett. a középiskolákban 201 ezren folytatják tanulmányaikat, megközelítően annyian, mint amennyien tavaly. a gimnáziumok első osztályába 24.500-an, a szakközépiskolák első osztályába 31 ezren jelentkeztek. az óvodákban 480.000 gyermeket nevelnek-oktatnak, 23.000-rel több gyermeket készítenek elő az iskolai tanulásra, mint amennyit az előző tanévben előkészítettek.

/folyt.köv./

bb.10. közönségszolgálati iroda a belvárosban

i/kj/dg/ig pr 1980. szeptember 1.

közönségszolgálati irodát nyitott hétfőn a fővárosi közterület-fenntartó vállalat budapestben, az arany jános utca 12. szám alatt. a vállalat kezdeményezésével a fővárosban nyújtott szolgáltatásának színvonalát kívánja emelni a lakosság észrevételeinek, javaslatainak figyelembe vételével. a budapestiek közérdekű bejelentéseikkel hétfőtől péntekig reggel negyed nyolctól délután fél négyig, szombaton negyed nyolctól délután negyed egyig fordulhatnak személyesen, vagy a 125-490-es telefonszámon az irodához.

az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak az iroda munkatársaitól a személyszállítás módjával, a lomtalanítás időpontjával, a közterületek takarításával kapcsolatos kérdéseikre, valamint arra is, hol lehet jelentkezni hó-eltakarításra, hová lehet elszállítani a lebontott cserépkályhát, az építkezésről ottfelejtett síthalmokat. várják az irodában az utakon a biztonságos közlekedést elősegítő észrevételeket, s az uttartozékok javítását célzó javaslátokat is. /mti/

08.45/ig

- . -
- 8 -

9¹⁰
37

bb.11. megkezdődtek a magyar-kongói külügyminiszteri tárgyalások

t/kj/ig pr 1980. szeptember 1.

pierre nze, a kongói népi köztársaság külügy- és együttműködési minisztere, a kongói munkapárt politikai bizottságának tagja, aki puja frigyes külügyminiszter meghívására hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban, hétfőn megkoszorúzza a magyar hősök emlékművét.

délelőtt a külügyminisztériumban megkezdődtek a magyar-kongói külügyminiszteri tárgyalások. puja frigyes és pierre nze kicserélte véleményét az időszerű nemzetközi kérdésekről, majd áttekintette a kétoldalu kapcsolatokat. /mti/

- . -

bb.12. üdvözlő távirat

mm/ig pr 1980. szeptember 1.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke libia nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte moamer el-kadhafi ezrdest, a libiai arab dzsamahirija vezetőjét. /mti/

- . -

bb.13. első csengetés - három új általános iskolában

t/cs/ig pr 1980. szeptember 1.

három új általános iskola készült el a tanévnyitóra a fővárosban: újpesten 24, kőbányán 12 és angyalföldön 16 plusz 4 tantermes iskolát vettek birtokukba hétfőn a városrészekben lakó kisdiákok.

újpesten az árpád uton avatták fel a háromszintes, hagyományos panelszerkezetű általános iskolát, amelyet a 21-es számú állami építőipari vállalat dolgozói egy év alatt építettek fel. itt a szépen berendezett tantermeken kívül a legkorszerűbb eszközökkel felszerelt szaktantermek, előadók, tornaterem, könyvtár, klubhelyiség és ebédlő várja a első tanítási naptól a környéken lakó 720 diákot. a kerületben ez már a negyedik új általános iskola, amelyet a városrész rekonstrukciója során építettek. a pozsonyi út - bajcsy-zsilinszky út - munkásotthon utca - geduly utca - istvántelki út - tél utca határolta területen először az aradi utcában avatták fel egy 16 tantermes iskolát, majd a nyár utcában és az erzsébet utcában készült el egy-egy 24 tantermes általános iskola. ezekben összesen 2000 diák tanul. elsősorban a kivitelezőknek köszönhető, hogy a rekonstrukció első ütemére tervezett négy általános iskola határidőre elkészült, így a kerületi tanács a városrészben lakó valamennyi tanulót minden igényt kielégítő, jó körülmények között működő iskolában tudta elhelyezni.

/folyt.köv./
10.40/ig

- 9 -

11³⁰
37

bb.14. békemozgalmi küldöttség utazott kopenhágába

mi/ig pr

1980. szeptember 1.

a dán béke és biztonsági bizottság meghívására hétfőn kopenhágába utazott az országos béketanács valamint az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának közös küldöttsége dr. sütő gyula, az obt titkára vezetésével. a látogatás célja: véleménycsere a küszöbön álló „népek világparlamentje a békéért”, szófiai világtalálkozó, valamint a madridi európai biztonsági és együttműködési találkozó társadalmi előkészítésének kérdéseiről, továbbá a két mozgalom közötti kapcsolatok bővítése. /mti/

- . -

bb.15. elhunyt horváth imréné

s/ig pr

1980. szeptember 1.

horváth imréné, a szocialista hazáért érdemrend és több más kitüntetés tulajdonosa, a semmelweis orvostudományi egyetem marxizmus-leninizmus intézetének nyugalmazott adjunktusa - aki 1928 óta volt tagja a pártnak - 71 éves korában elhunyt. temetése 4-én 14 órakor lesz a mező imre uti temetőben.

mszmp viii. kerületi bizottsága
sote bizottsága és egyetemi
tanácsa
magyar partizán szövetség
orvos - egészségügyi dolgozók szak-
szervezete

/mti/

mszmp

- . -

bb.16. rendőrségi hírek

mi/ig pr

1980. szeptember 1.

az elmúlt hét végén az ország területén összesen 136 sérüléses közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül 11 halálos, 48 súlyos és 77 könnyű sérüléses volt.

x x x

/folyt.köv./
11.20/ig

- 10 -

12
3P

bb.16. /rendőrségi 1. folyt./ig

tompa külterületén egy személygépkocsi elütötte az uttes-
ten áthaladó sólyom györgy 67 éves nyugdíjas csikéri lakos gyalog-
gost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi meg-
állapítása szerint sólyom a már féktávolságon belül lévő személy-
gépkocsi elé lépett.

hódmezővásárhely külterületén egy közut-vasut keresztező-
désben juhász bálint 56 éves hivatalsegéd helyi lakos segédmotoros
kerékpárjával nekiütközött az ott közlekedő személyvonat egyik
kocsijának. juhász olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kór-
házba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása sze-
rint juhász a segédmotoros kerékpárral figyelmetlenül közlekedett.

borzavár belterületén gurdon lajos 41 éves kőműves, helyi
lakos kerékpárjával a lejtős útról egy utkanyarulatban a vizes-
árokba borult és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállá-
pítása szerint gurdon a kerékpárral nem az utviszonyoknak megfelelő
sebességgel közlekedett.

homokmégy külterületén novák józsef 19 éves traktorvezető
miskei lakos személygépkocsijával elütötte az előtte közlekedő ba-
gó andrás 59 éves segédmunkás helyi lakos kerékpárost, aki a hely-
színen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint novák
a személygépkocsit figyelmetlenül vezette, a rendőrség őrizetbe vette.

röszke külterületén varga vince 20 éves távbeszélőszereplő
szegedi lakos személygépkocsijával egy utmenti fának ütközött és
a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint
varga feltehetően elaludt vezetés közben.

beled külterületén egy utkanyarulatban horváth istvánné
35 éves üzletvezető csornai lakos személygépkocsijával az uttestről
kiszodródott és az árokba felborult. utasa, pintér ferencné 72
éves nyugdíjas csornai lakos a kórházba szállítás közben meghalt.
további egy utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi
megállapítása szerint horváthné a személygépkocsit nem az utviszo-
nyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség vezetői enge-
délyét bevonta.

/folyt.köv./
11.30/ig

- 11 -

12
3P

bb.16. /rendőrségi 2. folyt./ig

balástya belterületén börcsök ferenc 18 éves energetikus szegedi lakos motorkerékpárjával egy kereszteződésnél belehajtott egy ott várakozó, kanyarodni szándékozó személygépkocsiba, majd motorkerékpárjáról leesve a szemben lévő forgalmi sávban ért földet, ahol egy szabályosan közlekedő kamion-gépkocsi elütötte. börcsök ferenc a baleset következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a motorkerékpáros figyelmetlenül vezette járművét.

szentendre belterületén hernády miklós 22 éves technikus, csobánkai lakos motorkerékpárral egy sorompó vasszerkezetének út között és felborult. utasa, szvinyuk gabriella 16 éves tanuló csobánkai lakos a kórházba szállítás közben meghalt, hernády súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat megállapítása szerint hernády a motorkerékpárt nem az ut és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

monor belterületén hegedüs attila 20 éves gépkocsivezető berettyóujfalui lakos egy kölcsönként személygépkocsival nekiütött egy általa előzőtt személygépkocsinak, majd összeütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival, amelyet tasi istván rendőrszázados vezetett. a baleset következtében hegedüs attila, tasi istván, és utasai közül tasi istvánné 41 éves raktáros kecskeméti, boldog istvánné 47 éves nyugdíjas kiskunfélegyházi, csikós anikó 12 éves tanuló pálmonostori lakos a helyszínen meghalt. hegedüs utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a baleset oka hegedüs attila gyorsajtása, valamint az előzés szabályainak megsértése volt.

balaton község határában kovács endre 42 éves esztergályos, mikófalvi lakos az általa vezetett kombájnnal aratási munkát végzett. egy lejtős földuton a kombájn megcsuszott, majd felborult. kovács a gép alá került és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség a vizsgálatot szakértők bevonásával folytatja.

szolnokon a máv-állomáson szabóné herczeg ibolya 22 éves gyakorló-nővér karcagi lakos egy mozgásban lévő személyvonatra akart felszállni, de visszaesett, a kerekek alá került és a helyszínen meghalt.

/folyt.köv./
11.45/ig

- 12 -

13¹⁰/_{3P}

bb.16. /rendőrségi 3. folyt./ig

a kővágórsi béke mgtsz határában somogyi sándor 51 éves zeton-vezető helyi lakos karját és fejét a szalmabálázó-gép - hibaelhárítás közben - összezúzta, somogyi a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint somogyi a működő bálázógép forgó részébe nyult.

balatonakarattya térségében janiczku ilona 60 éves budapesti lakos fürdés közben a balatonba fulladt.

ács tibor 30 éves műszerész, budapesti lakos figyelmetlenül, körültekintés nélkül lépett az uttestre a xvii. kerület ferihegyi ut és bulyovszky utca kereszteződésében és egy személygépkocsi halálra gázolta. a személyautó vezetője könnyű sérülést szenvedett.

a xxi. kerület kis-dumaág francia-öbölnél tiltott helyen való fürdőzés közben elmerült és a vizbefulladt rusznyák árpád /mti/

- . -

bb. 23. soltész istván algériába utazott

sz/mi/rj pp pr

1980. szeptember 1.

soltész istván kohó- és gépipari miniszter vezetésével hétfőn kormánydelegáció utazott algériába. tárgyalásokat folytatnak a két ország közötti ipari és gazdasági együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről s megtekintik az augusztus végén nyílt algiri nemzetközi vásárt is. /mti/

- . -

bb. 22. újból palackozzák a balfi ásványvizet

cser/st/rj pr

1980. szeptember 1.

három éves szünet után hétfőn újból megkezdték a balfi ásványvizet palackozását, amelyet annak idején fertőzés veszélye miatt állítottak le. időközben két bővízü kutat tártak fel, s új palackozó épült, amely a korábbinál lényegesen nagyobb kapacitása.

/folyt.köv./
12.00 rj

-13-

13¹⁰/_{3P}

bb. 22. / ujból palackozzák... 1. ~~folyt.~~/rj

háromdecis palackokból óránként 2400-at, a literesekből pedig ezret töltenek meg a szénsavval dúsított gyógyvizből. a töltő gépsort egyelőre egy műszakban üzemeltetik, de a kutak vízhozama az egy műszakos termelésnek a tizenötszöröse, így az igények növekedése esetén szükség szerint fokozhatják a termelést.

a balfi vizet a század elején kezdtek palackozni, s elsősorban sopronban és közvetlen környékén értékesítették. a jövőben az ország minden részéből jelentkező igényeket szívesen kielégítenek. /mti/

-. -

bb. 17. utóidény a balatonon

szé/st/rj pr

1980. szeptember 1.

a balaton üdülővidékén hétfőn megkezdődött az utóidény. a déli parton még öt tóparti kemping látogatható balatonföldváron, balatonszemesen, fonyód-bélatelepen, siófok-sóstón és zamárdiban. szeptemberben nyitva tart még a gyógyfürdőjéről ismert igali kemping is. az északi parton, a hűvös idő ellenére balatonfüreden és tihanyban népesek a táborok.

a kempingekben szeptember 1-től 20 százalékos kedvezményt adnak a területhasználati és a szállásdíjból. a nyaralótelepek motelleit és faházait szintén jelentős árkedvezménnyel lehet bérbe venni.

a balatonnál a tájházakban és a muzeumokban még több, mint husz alkalmi és állandó kiállítás látható. a lovaglás hívei szántópusztán és nagyvázsonyban juthatnak a sportolási és szórakozási lehetőséghez. érdekes látnivalót kínál az elkövetkező napokban a tihanyban hétfőn megkezdődött szélsíkló világbajnokság. /mti/

-. -

12.45 rj

13 ¹⁵/₃₉

-14-

bb. 18. megkezdődött a x. magyar radiológus kongresszus pécssett igó/st/rj pr

1980. szeptember 1.

pécssett ülészik a x. magyar radiológus kongresszus, amely a röntgenvizsgálat és a sugárkezelés új módszereit vitatja meg. az orvostudományi egyetemen hétfőn megnyílt tudományos tanácskozáson mintegy négyszáz orvos vesz részt, tiz országból érkeztek külföldi vendégek.

a jubileumi kongresszus alkalmából a magyar radiológus társaság díszoklevelet adományozott bozóky lászló akadémikusnak, az országos onkológiai intézet igazgatójának négy évtizedes munkássága és a magyar radiológia fejlesztéséhez való kiemelkedő hozzájárulása elismerésül. a diplomát dr. zsebők zoltán professzor, a társaság elnöke adta át.

a tudományos ülésen - két szekcióban - összesen százharminc előadás hangzik el a röntgendiagnosztika és a sugárterápia témaköréből. a radiológusok különösen nagy figyelmet szentelnek az úgynevezett artériás katétertechnika gyógyítás céljára való alkalmazásának. az eljárás hazai bevezetésének egyik uttörője a pécsi orvostudományi egyetem dr. kuhn endre professzor vezetete radiológiai klinikája. a kongresszus hozzá kíván járulni ahhoz, hogy az új módszert széles körben alkalmazzák a magyar kórházakban és klinikákon.

különösen nagy jelentősége van ennek a módszernek a gyomor- és bélvérzés, valamint a daganatos betegségek esetében. a műtét előtt gyors beavatkozással elzárják a verőeret, s így lényegesen egyszerűbben és könnyebben - vértelenül, illetve minimális vérzéssel - lehet elvégezni az operációt.

a kongresszus alkalmából orvostechikai kiállítást rendeztek, amelyen neves hazai és külföldi cégek mutatják be a legújabb röntgendiagnosztikai és sugárterápiás készülékeiket. /mti/

-. -

12.50 rj

-15-

13 ²⁰/₃₉

bb. 19. munkás filmnapok szombathelyen

lér/st/rj pr

1980. szeptember 1.

munkásfilmnapok kezdődtek hétfőn szombathelyen a szakszervezetek, a kisz városi bizottsága és a moziüzemi vállalat szervezésében. szeptember folyamán elsősorban a munkásélet problémáival foglalkozó filmeket mutatnak be az üzemi, vállalati kollektívák-nak. amennyiben igénylik, az üzemekben előadásokat is tartanak, s vitát rendeznek a bemutatott filmekről.

a savaria mozi kamaratermében hetenként három alkalommal egy-órás kisfilmprogramokat rendeznek. az összeállítások témaköre egyebek között a technika története, természeti értékek, a mai magyar művészet. /mti/

--

bb. 20. szegedi főiskolások népművelési gyakorlata bács megyében

dén/st/rj pr

1980. szeptember 1.

a tanyai lakosság életkörülményeinek, művelődési lehetőségeinek vizsgálatát kapta feladatul a szegedi juhász gyula tanárképző főiskola 25 hallgatója, akik hétfőn egyhetes gyakorlatra indultak bács megyébe. a népművelési szakos főiskolások a kiskunhalasi állami gazdaság körzetében tanulmányozzák a tanyákon élő családok élet- és munkakörülményeit, valamint a ki-gyópspusztai határrészen lévő tanyai klub munkáját. tapasztalataikat, a művelődési lehetőségek bővítésére vonatkozó javaslataikat a gyakorlat befejezése után szakdolgozatokban rögzítik. ezeket megküldik majd a területileg illetékes tanácsoknak, művelődési központoknak is. /mti/

--

bb. 21. új autóbusz-pályaudvar nagyatádon

gom/rj st pr

1980. szeptember 1.

a somogy megyei nagyatádon hétfőn délelőtt átadták rendelkezésére az új autóbusz-pályaudvart, amelynek hét érkezési és hét induló kocsiállása van. a városképbe harmonikusan illeszkedő állomásépületben kapott helyet a korszerű forgalomirányító központ. a váróterem és a szociális helyiségek mellett az épületben büfé működik, ahol az egyszerű melegételek is kaphatók. /mti/

--

12.00 rj

-16-

13²⁵
3P

bb.24. életmentők kitüntetése

gom/dén/bam/mv/ig pr

1980. szeptember 1.

a minisztertanács életmentő emlékéremmel tüntette ki récsei sándor somogybabodi tsz-tagot. a bátor férfi múlt év június 13-án szakszerű beavatkozással mentette meg egy a leszakadt villamosvezeték-től áramütést szenvedett asszony életét. a kitüntetést kassai jános, a somogy megyei tanács vb titkára hétfőn adta át récsei sándor-nak.

Tmeg

ugyancsak életmentő emlékéremmel tüntették ki csávás ferenc, kiss lajos és szebenyi zoltán makói szakmunkástanulókat, valamint dobótzki tamást és horváth józsefet a szegedi vízművek és fürdő-k vállalat dolgozóit. a makói fiatalok a helybeli fürdő medencéjéből egy 9 éves fuldokló kisfiút, dobótzki tamás és horváth józsef a tiszából mentett ki egy fiatal férfit. a bátor életmentőknek szabó sándor, a csongrád megyei tanács elnöke adta át az emlékérmeket. /mti/

--

bb.25. időjárásjelentés

ig pr

1980. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 1-én 12 órakor:

változékony, hűvös idő.

európa nagy részén változékony, az évszakhoz képest hűvös az időjárás. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában 2, 7 fokkal maradt el a sokévi átlagtól. a skandináv-félszigeten át különböző hőmérsékletű, de hűvös léghullámok érkeznek szárazföldünk belseje fölé. vonulásokat záporok, sokfelé erős szél kíséri. kedd estig a kárpát-medencében változékony, hűvös marad még az idő.

hazánkban vasárnap erősen felhős, vagy borult idő volt. az ország nagy részén esett az eső, zápor, néhány helyen zivatar keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége a keleti és a délnyugati megyékben több helyen elérte a 10, 15, néhány helyen a 18, 20 mm-t, sőt fügedön 22, orosházaán 25 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben a nyugati, északnyugati megyékben 16, 19, máshol 19, 24 fokig emelkedett. hétfő hajnalra 9, 15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt felhőátvonulások voltak. szórványosan alakult ki eső, záporosó. az északnyugati, északi szél többfelé megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 15, 19 fok között változott.

/folyt. köv./
12.50/ig

- 17 -

13³⁰
3P

bb.25. /időjárás folyt./ig

budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 17,7 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, gyengén emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 18 fok volt.

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások. több helyen zápor, egy-két helyen zivatar. sokfelé élénk, helyenként erős, időnként viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7, 12, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 17, 22 fok között.

távolabbi kilátások szerdától - szombatig:

eleinte hűvös, szeles idő várható, később több lesz a nap-sütés, a felmelegedés erősödik. számottevő csapadék nem várható. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 6, 11, később 8, 13 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 20 fok körül, később 25 fok körül. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 214 cm, a víz hőmérséklete 17,2 fok.
/mti/

- . -

bb.26. kalevi sorsa budapestén

gk/ig pr

1980. szeptember 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett kalevi sorsa, a finn szociáldemokrata párt elnöke. a finn szociáldemokrata párt-vezetőt a ferihegyi repülőtéren berecz jános, az mszmp kb tagja, a külügyi osztály vezetője fogadta. jelen volt osmo va:inöla, a finn köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.
/mti/

- . -

13.00/ig

- 18 -

13³⁵
3P

bb.27. évadnyitó társulati ülés a veszprémi petőfi színházban
szé/st/ig pr 9 1980. szeptember 1.

három magyar szerző színművének ősbemutatójára kerül sor ebben az évadban veszprémben - jelentette be pétervári istván igazgató a petőfi színház hétfőn tartott évadnyitó társulati ülésén. színre kerül kolín péter: „heródes”, c. tragikomédiája, bodosi györgy „xantippe”, és vadász ferenc: „karolina, negyvenkilenc szeptember”, című színműve. a színház idei negyedik bemutatóján egon wolf: „papírvágók”, című darabját adják elő. az első előadást szeptember 20-án tartják, amikor gogol: a revizor című komédiájának felújítását láthatja a közönség.

a veszprémi társulat az évad műsortervében szereplő 13 darbot a megyeszékhelyen kívül ajkán, tapolcán és várpalotán is bemutatja, s fellép a közép-dunántul több más városában is.

a színház társulából négyen távoztak, kenderessy tibor pedig nyugdíjba vonult. a petőfi színház 10 új taggal gyarapodott, közülük négyen a színművészeti főiskola legutóbb végzett növendékei közül szerződtek veszprémbe. /mti/

- . -

bb.28. szociológiai tanácskozás budapestén

t/ob/mi/dg/ig pr

1980. szeptember 1.

első alkalommal ülésezik hazánkban a nemzetközi szociológiai társaság végrehajtó bizottsága a magyar tudományos akadémia várbeli tanácstermében. hétfőn kezdődött ötnapos ülésen a szociológia nemzetközi szaktekintélyeiből álló testület - ulf himmelstrand svéd szociológus elnökletével - többek között az 1982-ben mexikóban sorra kerülő x. szociológiai világkongresszus napirendjét tárgyalja meg.

a végrehajtó bizottság évenként ülésezik és két évvel ezelőtt választott soraiba először magyar szakembert, szalai sándor akadémikus személyében. ez a tény, valamint az, hogy a végrehajtó bizottság most fővárosunkban ülésezik - miként megnyitó-ülésen elhangzott - a magyar szociológiai kutatás nemzetközi elismerését jelenti. /mti/

- . -

13.15/ig

- 19 -

13⁴⁰
3P

bb.29. emléktábla avatás

gk/dg/ig pr

1980. szeptember 1.

a magyar írók szövetsége szeptember 3-án, szerda délelőtt 11 órakor gereblyés László József Attila-díjas költő, író, műfordító emléktáblájának elhelyezése alkalmából avató ünnepséget rendez az egykori lakóházánál /ii., Frankel Leo utca 96./ avatóbeszédet mond csak Gyula, az írószövetség titkára. /mti/

-. -

bb. 32. fogadás a Libiai nagykövetségen

t/kj/rj dg hgy

1980. szeptember 1.

Mohamed Taher Bugaighis, a libiai arab szocialista népi állam magyarországi nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából hétfőn fogadást adott a nagykövetségen. az eseményen megjelent Ábrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter, Zsögön Éva egészségügyi államtitkár, Garai Róbert külügyminiszterhelyettes és Pacsek József vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes. részt vettek a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai testület vezetői, valamint társadalmi, gazdasági és kulturális életünk képviselői. /mti/

-. -

bb. 30. megemlékezés a szécsényi országgyűlés évfordulójáról

csiz/rj st hgy

1980. szeptember 1.

a rákóczi szabadságharc idején, 275 évvel ezelőtt megtartott szécsényi országgyűlésről emlékeztek meg hétfőn szécsényi Kubinyi Ferenc muzeumban. megkoszorúzták a vezérlő fejedelem emléktábláját; rákóczi-pénzekből, érmékből kiállítást rendeztek. a muzeumbarátok körének tudományos ülésén Esze Tamás történész tartott előadást a Habsburg-ellenes szabadságharc és a szécsényi országgyűlés eseményeiről, történelmi jelentőségéről. /mti/

-. -

13.30 rj

-20-

13⁴¹
3P

bb. 31. vágathajtási rekord a nagygyeházi bányában

ráb/st/rj hgy

1980. szeptember 1.

Kimagasló teljesítményükért köszöntötték hétfőn az épülő nagygyeházi bányában Németh Ferenc szocialista brigádját az Aknaüzem és Tatabánya város vezetői. a „xii. pártkongresszus”, nevet viselő csapat augusztusban 204 méter vágatot hajtott ki. a tatabányai medencében föld alatti vágatépítésnél ilyen magas teljesítményt egy hónap alatt még egyetlen brigád sem ért el. kilencven méter hosszan rendkívül szivós, agyagos - márgás rétegekben törtek keresztül, a többi szakaszokon már valamivel könnyebb körülmények között dolgoztak. a teljesítményben nagy szerepük van az akna műszaki dolgozóinak, akik új robbantási technológiát dolgoztak ki a Németh-brigád részére. a szokásosnál nagyobb „fogásokkal”, haladnak előre; egyszerre két méter hosszú szeleteket robbantanak le. technikai újdonságnak számít az a sineken gördülő álványpadozat is, amelyen az anyagokat szállítják a munkahelyre, ezen a padozaton dolgozva helyezi el a brigád a 3,70 méter magas vágatszelvényben a biztosító szerkezeteket. hálódiaagrammos ütemtervet is készített a műszakiak egy csoportja, s ebben méterről-méterre részletesen meghatározták a brigád feladatát, a vágatépítés minden munkaműveletét. maga a brigád is több olyan ésszerűsítést vezetett be, amellyel alaposan meggyorsította az előrehaladást.

a három műszakban dolgozó, 18 fős Németh-brigád a 30. bányásznap tiszteletére ajánlotta fel a havi 200 méteres előrehaladási sebesség elérését. az év végéig összesen 1000 méter hosszú kutatóvágatot hajtanak ki. ez a vágat az új bánya első szénfejtő mezőjének és a vízmentesítő telepeknek a kialakítását szolgálja. /mti/

-. -

bb. 33. nemzetközi készletgazdálkodási konferencia budapesten

t/sl/mi/pp/ig hgy

1980. szeptember 1.

huszonnégy ország 100 neves külföldi közgazdászának közreműködésével hétfőn a Hilton szállóban megkezdődött az első nemzetközi készletgazdálkodási konferencia. mivel az neregiahordozók, nyersanyagok, befűzetlen és készárúk világszerte nagy értékeket kötnek le, mindenütt behatóan vizsgálják a fölösleges készletezés, a készletek hullámszórásának megelőzési módjait. ezeknek a vizsgálatoknak a tapasztalait cserélik ki most budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia rendezésében.

/folyt.köv./
13.50/ig

- 21 -

14⁴¹
3P

bb.33. /nemzetközi 1. folyt./ig

csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke nyitóelőadásában elmondta, hogy hazánkban a készletállomány alakulása az utóbbi években bizonyos mértékben javult. 1961 és 1968 között még lényegében a termeléssel azonos ütemben növekedtek a készletek, azóta a változás annyai, hogy a termelés minden 1 százalékos emelkedése átlagosan a készletek 0,6 százalékos bővülésével jár. egy, a közelmúltban lezárt vizsgálat szerint azonban még mindig nem kielégítő a helyzet. a készletállomány a javulás ellenére továbbra is indokolatlanul magas, a társadalmi tőkének 23 és fél százalékát köti le. az iparvállalatok néha a túlzott, három hónapos készletek birtokában is újabb anyagokat rendelnek soron kívül. megfigyelhető azonban, hogy miközben a készleteken belül növekedett az anyagok aránya, kisebb arányban hevernek a raktárakban befejezetlen termékek és készárúk. az utóbbi összfügg azzal, hogy a vállalatok most már jobban igazodnak a kereslethez, kevesebb olyan terméket állítanak elő, ami nehezen értékesíthető és hosszú ideig a raktárakban áll. az anyagkészletek magas arányának pedig egyfajta hiánypszychózis az oka. ezt az idézi elő, hogy az anyagokat késve vagy nem a kívánt összetételben kapják a vállalatok, ezért túlbiztosítják magukat.

a készletfelhalmozás közgazdasági okait és a megoldás lehetőségeit elemezve az államtitkár kifejtette, hogy visszameleg hosszabb távon nagyjából azonos ideig tartó készletezési ciklusok alakultak ki, amelyeknek kezdetén a készletek növekedési üteme alacsony volt, a ciklus végére pedig igen magas szintet ért el. ilyen volt az 1960-1965, az 1966-1971, majd az 1972-1978-as időszak. emlékeztetett arra, hogy a három ciklus kezdő éveiben, tehát 1960-ban, 1966-ban és 1972-ben a népgazdaság is a leginkább kiegyensúlyozott helyzetben volt és az egyensúlyzavarok mindig a ciklus befejező évében voltak a leginkább kiélezettek. a készletezés tehát összfügg a népgazdaság egész helyzetével, mindenekelőtt a beruházások tervszerűségével vagy tervszerűtlenségével. a termelés és a fogyasztás egyensúlyát a pénzügyi politika mindig hatásosabban meg tudta teremteni mint a beruházások egyensúlyát, mivel a beruházások fejlesztési céljai rendszerint a tervezettnél számottevően nagyobb pénzüsszegeket igényelnek, s ezeket - legalábbis a legutóbbi időkig - pótlólagos hitelek formájában a beruházók rendelkezésére bocsátották. így időről-időre kialakultak a túlzott beruházási kiadások, amit a beruházások visszafogásával kényszerülnek az egyensúly felé terelni. a feladat tehát az, hogy a beruházásokat is - ugyanúgy, mint a fogyasztást - a pénzügyi lehetőségek szabják meg. a jelek szerint ennek esélyei ma kedvezőbbek, mint bármikor korábban, mert a gazdaság növekedésének megnehezült feltételei közepette minden eddiginél szigorubb elvek érvényesülnek a pénzügyi szabályozásban.

/folyt.köv./
14.00/ig

- 22 -

14.10
3P

bb.33. /nemzetközi 2. folyt./ig

a realisabb készletgazdálkodást akadályozták - s részben még ma is nehezítik - az árszabályozás elavult vonásai, amelyek lehetővé teszik, hogy a túlzott készletletezéssel járó magasabb önköltséget is előbb-utóbb metérítse a vállalatnak a vevő vagy a költségvetés. csak a szabályozó rendszer 1980. évi módosítása során indult meg a kedvező folyamat, amelytől e területen is változás várható. a feldolgozó iparban az ugynevezett önköltségi ár rendszeréről ugyanis áttértek a verseny-árrendszere, vagyis a hazai értékesítési összeg nem egyszerűen a kalkulációtól, hanem attól függ, hogy ugyanazt az árut külföldön mennyivel tudják a korábbinál jobb áron értékesíteni. ez az árképzési rendszer azonban még csak a termelésnek alig több mint egyharmadára terjed ki, ami arra is utal, hogy a korszerű ösztönzés kialakításában még sok a tennivaló - mondotta az államtitkár.

I. iparbau

a tanácskozás hétfői plenáris ülésén további előadások is elhangzottak a készletek népgazdasági szerepéről, a vállalati készletgazdálkodásról, a készletezés elemzésének tudományos módszereiről. keddtől-péntekig szekciókban folytatódnak a megbeszélések. /mti/

bb.34. a belöldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. szeptember 1-én 14.00 óráig.

ig hgy 1980. szeptember 1.

1. mérőkészülékek radioaktív sugárzással
2. szeptember 13: bélyegnap
3. „kolibri”, az asztalon - új másológép
4. a hónap műtárgya a nemzeti muzeumban
5. az ikr-taggazdaságok felkészülnek
6. új szórakoztató műsorsorozat kisdobosoknak
7. fejleszti zsebkezdő-exportját a győri rábatext
8. korszerűsítik a szombathely-körmend vasútvonalat
9. ünnepélyesen megkezdődött az új iskolai év
10. közönségszolgálati iroda
11. magyar-kongói külügyminiszteri tárgyalások
12. üdvözlő távirat / 1. sz. jav. /
13. első csengetés / 2. sz. jav. /
14. békemozgalmi küldöttség / 3. sz. jav. /
15. elhunyt horváth imréné / 4. sz. jav. /
16. rendőrségi hírek / 5. sz. jav. /
17. utóidény a balatonon
18. a x. magyar radiológus kongresszus

/folyt.köv./
14.14/ig

- 23 -

14.14
3P

bb. 34. / a belföldi folyt./ig

19. munkásfilmnepok
20. szegedi főiskolások népművelési gyakorlatlata
21. új autóbussz pályaudvar nagyterádon
22. újból palackozzák a balfi ásványvizet
23. soltész istván algériába utazott
24. életmentők kitüntetése /6. 12. ján. /
25. időjárás
26. kalevi sorsa budapesten
27. évadnyitó társulati ülés veszprémben
28. szociológia tanácskozás budapesten
29. emléktábla avatás
30. megemlékezés a szécsényi országgyűlés évfordulójáról
31. vágathajtási rekord a nagyegyházi bányában
32. fogadás
33. nemzetközi készletgazdálkodási konferencia /7. 12. ján. /
34. hírjegyzék

/mti/

- . -

bb. 35. nemzetközi analitikai kémiai tanácskozás veszprémben

bév/rj st hgy

1980. szeptember 1.

tizenöt ország kutatóinak részvételével hétfőn megkezdődött veszprémben, az akadémiai bizottság székházában, az *elvételei* és alkalmazott kémia nemzetközi uniója /iupac/ tudományos konferenciája. a nemzetközi tudományos szervezet analitikai reakciókkal és reagensekkel foglalkozó bizottságának két napos ülésén többek között az analitikai folyamatok végpontjának jelzésére alkalmas anyagokkal, azok működésével és hatásmechanizmusával, valamint a nyomelemek élelmiszer adalékokban történő meghatározásával foglalkoznak. /mti/

- . -

14.40 rj

-24-

15²⁰
3P

bb. 36. sajtótájékoztató a budapesti gyermekélelmezésről

t/-don/dg/rj hgy

1980. szeptember 1.

az idei tanévben több mint 177 ezer budapesti általános iskolás és óvodás étkeztetéséről gondoskodik a gyermekélelmezési vállalat - mondotta hétfői sajtótájékoztatóján - a pajtás étteremben - ferenci györgy igazgató, aki a vállalat tevékenységéről, a várható fejlesztésekről számolt be.

a konyhákban naponta 130 gépkocsi viszi az ebédet, lehetőleg úgy, hogy az apróságok idejében hozzáláthassanak a fő étkezéshez, a meleg ebéd elfogyasztásához. miként az igazgató hangsúlyozta, mindenüvé forrón indítják utnak az ételt. egyébként szigorú egészségügyi előírás is kimondja, hogy a koscsik megpakolását követő egy órán belül valamennyi intézményhez el kell juttatni az ebédet. a vállalat ezen kívül tizóráiról és uzsonnáról gondoskodik.

a gyermekek a napi háromszori étkezés során a teljes napi kalória igény hatvan százalékát kapják, az iskolások 2.100, az óvodások 1.700 kalóriát. az étrendet az országos élelmezés- és táplálkozástudományi intézet véleménye alapján, a kicsinyek élettani szükségleti értékeit szem előtt tartva állítják össze. vagyis, aprólékos részletességgel határozzák meg, hogy a háromszori étkezésnek mennyi fehérjét, vitaminokat, ásványi sókat kell tartalmaznia. ennek során fokozottan ügyelnek a korszerű táplálkozás követelményeinek, az előírt normáknak a megtartására. a levek helyett a gyerekek hetente többször kapnak ebédre vitaminus gyümölcslevet. tányérjukon hetente háromszor főzelék van, s minden nap hussal készített ételt szolgálnak fel nekik. a sertéssírt fele arányban az élettanilag kedvezőbb növényi olajokkal keverik. kiemelten foglalkoznak a fehérjedusító szójjával. a korábban végzett kísérletek alapján meghatározták, hogy milyen mennyiségben lehet egyes ételekhez úgy felhasználni, hogy annak jellegzetes íze ne változzon, de ugyanakkor élettani szempontból gazdagabb legyen.

az eddig megvalósult fejlesztések sorából az igazgató kiemelte a xv. kerületi zsókavár utcai, a zuglói csertő utcai és a viii. kerületi kassa utcai konyhák létrehozását, amelyek a legkorszerűbb létesítmények közé tartoznak. a meglevő konyhákban a kis üstöket folyamatosan nagy ürtartalmuakra cserélik, amelyek kihasználásával jelentősen növelik a kapacitást. a nagyobb főzőlékben megtalálhatók a hőlégbefújásos sütők, az elektromos gyorsütők, s a tésztagyártó berendezések is. várhatóan még az idén átadják rendeltetésének a xiii. kerületi reitter ferenc utcai 3.000 adagos konyhaszárnyat, 1982-ben pedig az ország legnagyobb, 10 ezer adagos nagykonyháját a xi. kerületi kondorosi uton. /mti/

- . -

14.50 rj

-25-

15²⁰
3P

bb. 37. elhunyt rátai dénes

k/cs/mi/rj dg hgy

1980. szeptember 1.

rátai dénes, a nemzeti színház nyugalmazott rendezője 93 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása szeptember 8-án 9 órakor lesz a rákoskeresztúri temető ravatalozójában.

x x x

rátai dénes 1887. július 5-én született az erdélyi nagyborosnyón. tanári diplomával a zsebében végezte el a színiakadémiát, s ezután szerződött a nemzeti színház. itt 1915-től több mint 50 éven át dolgozott, először ügyelő, később segédrendező, majd rendező lett, egyike volt a hevesi sándor iskola legjelentősebb követőinek. 1936-tól 1947-ig nyugdíjasként élt, majd ismét munkába állt, s végleges nyugállományba vonulásáig többek között a városi színház ifjusági előadásait rendezte, éveken keresztül. munkáját elsősorban a színészi játék pontos kidolgozása jellemezte. /mti/

.-.

bb. 38. elhunyt dr. ivánovics györgy akadémikus

pá/rj dg hgy

1980. szeptember 1.

dr. ivánovics györgy, a magyar tudományos akadémia rendes tagja, kossuth díjas nyugalmazott egyetemi tanár szeptember 1-én, 76 éves korában elhunyt. temetése szeptember 12-én, pénteken 11 órakor lesz szegeden a belvárosi temetőben.

magyar tudományos akadémia
egészségügyi minisztérium
szegedi orvostudományi egyetem

/mti/

.-.

14.55 rj

-26-

15³⁰
3P

bb. 40. ndk kereskedelmi hét kecskeméten

lász/rj st hgy

1980. szeptember 1.

ndk kereskedelmi hét kezdődött hétfőn kecskeméten, az alföld áruházban. főleg gyermekholmit és pamutárut ajánlanak a vásárlóknak mintegy 7,5 millió forint értékben. a kecskeméti szövetkezeti áruház viszonzásul az ősszel zwickaiban tart vásárt. /mti/

.-.

bb. 39. a szot elnökségének ülése

sl/tr/pp/gw hgy

1980. szeptember 1.

hétfőn ülést tartott a szot elnöksége. megvitatta és elfogadta a szot xxiv. kongresszusára készült jelentést.

az elnökség faluvégi lajos miniszterelnökhelyettesnek, az országos tervhivatal elnökének előterjesztésében megvitatta, a lakásellátás 1981-1985 évi fejlesztési céljaira és egyes pénzügyi feltételeinek továbbfejlesztésére vonatkozó előzetes tervvezetést. a szot elnöksége örömmel vette tudomásul, hogy az ötödik ötéves terv lakásépítési előirányzatát kismértékben túlteljesítik, bár a városokban a lakásellátás a tervezettnél lassabb ütemben javult. ugyanakkor az alacsonyjövedelmű rétegek és a fiatal házaspárok lakáshoz jutásának esélyeit nem sikerült számottevően javítani. a nagycsaládosok igényeinek kielégítése folyamatban van. életszínvonalpolitikai céljaink megvalósítása érdekében fontos követelmény, hogy a hatodik ötéves terv időszakban gazdasági lehetőségeinkkel összhangban folytatni kell a tömeges lakásépítést, és a lakásállomány felújítását, korszerűsítését. főleg budapesten és a városokban fokozni kell a lakásépítések ütemét.

az elnökség egyetértett azzal, hogy e célok megvalósítása érdekében tovább kell fejleszteni a lakáselosztást, és a lakás-gazdálkodás feltételeit, a lakáscserék ösztönzését. szükségesnek tartja, hogy javuljanak a munkások, a fiatal házaspárok és a többgyermekes családok lakáshoz jutásának feltételei, a jelenlegi kedvezményrendszer tovább fejlődjön. a munkáslakás-építést jelentőségének megfelelően kell a jövőben is továbbfejleszteni. az elnökség egyetértett a munkáslakásépítés területi korlátainak feloldásával. a jövőben is biztosítani kell azoknak az alapoknak a képzését, amelyek lehetővé teszik, hogy a munkáltatók támogathassák dolgozóik lakáshoz jutását!

a lakások fenntartása egyre növekvő anyagi megterhelést jelent. mivel a szakszervezetek a lakáskérdést nagyon fontos szociális kérdésnek tartják, e célok megvalósításának eszközeit és szabályzóit alaposan meg kell tervezni, gondosan ügyelve arra, hogy a lakásfenntartás terhei a hatodik ötéves terv életszínvonalpolitikai célkitűzéseivel, az egyes rétegek jövedelmi viszonyaival szoros összhangban legyenek.

/folyt. köv./
15.27/gw

- 27 -

1600/2

bb. 39. /a szot.....folyt./gw

több és jobb lehetőséget kell teremteni a lakosság anyagi-
lag tehetősebb tagjai számára, hogy saját erőből, saját munkával
lakást építsenek. az elnökség arra is felhívta a figyelmet, hogy
at állami szerveknek hatékonyabban kell vizsgálniok annak lehető-
ségét is, hogy a termelésben és a munkaszervezésben meglévő tartal-
ékok felhasználásával hogyan csökkenthetők az állami lakásépítési
kiadások. az építőipari vállalatok, az építőmunkások gondos terve-
zéssel, jól szervezett munkával törekedjenek szép, esztétikus la-
kások előállítására és az előállítási költségek csökkentésére.

mindezeket figyelembe véve az elnökség felkérte a terv-
hivatalt, hogy az ülésen elhangzottakat is figyelembevéve vizs-
gálja tovább, hogyan lehet a hatodik ötéves tervben a legjobb meg-
oldásokat megtalálni a lakásellátás és pénzügyi feltételeinek to-
vábbfejlesztéséhez.

a szot elnöksége úgy határozott, hogy ötmillió forinttal
járul hozzá az árvízkarosultak megsegítéséhez. /mti/

bb. 41. elhunyt törőcsik istván

dén/st/gw hgy

1980. szeptember 1.

törőcsik istván a szocialista hazáért érdemrend kitün-
tetettje, aki 1936. óta volt a párt tagja, 74 éves korában el-
hunyt. temetése szeptember 3-án délelőtti 11 órakor lesz a békés
megyei nagyszénási temetőben. *Szegeden*

az mszmp szegedi városi bizottsága

/mti/

bb. 42. kgst gépipari tanácskozás szekszárdon

blb/st/gw hgy

1980. szeptember 1.

a kgst gépipari állandó bizottsága erőgépekkel foglalkozó
szekciójának öt napos tanácskozása kezdődött meg hétfőn szekszár-
don. az ülésen a kgst országok különböző típusu traktorainak a
felhasználó országok adottságait tekintetbe vevő egységesítésé-
re, a termelés szakosítására irányuló munkát folytatva a szabvá-
nyosítás és a szakosítás kérdéseiről tárgyalnak. ezuttal elsősor-
ban az erdészeti és a lánctalpas traktorokkal kapcsolatos témák
szerepelnek a tanácskozás napirendjén. /mti/

15.50/gw

- 28 -

1605/gy

bb. 43. árulkodó kovamoszatok - nemzetközi diatoma szimpozion kez-
dődtött budapestben

t/mg/mi/gw pp hgy

1980-.szeptember 1.

huszonhat ország 120 szakemberének részvételével megkez-
dődtött hétfőn a technika házában a vi. nemzetközi diatoma szim-
pozion. a hat napos eseményen - melynek első ízben ad otthont szo-
cialista ország - a tudósok a diatomákkal - kovamoszatokkal, al-
gákkal - kapcsolatos kutatásaik eredményeit vitatják meg. a több
millió éves és ma is élő kovamoszatok tanulmányozása nemcsak az
öslénytani szakembereknek és a botanikusoknak kínál izgalmas té-
mát, de gyakorlati haszna is van: segít a nyersanyag-kutatásban
és a vízi környezet védelmében.

a diatomáknak nevezett egysejtű növények, noha csak mikrosz-
kópikus méretűek és igen egyszerű felépítésűek, hatalmas informá-
ciómennyiséggel szolgálnak a különböző tudományágak művelőinek.
ezek az egész földön elterjedt szervezetek több tízezer fajt
ölelnek át. köztük akad olyan, amelynek vízjelző képessége van,
azaz létükből tápanyagban gazdag, vagy éppen tápanyag szegény
vízre következtethet a kutató. a diatomák ráadásul alapvető sze-
repet játszanak az anyagcsere háztartásban, a folyók, tavak, ten-
gerek öntisztulásában. a diatomák fajainak legtöbbször azonban már
kihalt, s csak megkövesedett maradványaik kerülhetnek mikroszkóp alá.
de ez sem kevés: a megkövesedett kovamoszatok vastag lerakódásai
ugyanis a földtani rétegek kormeghatározásához nyújtanak segítsé-
get.

az eseményen - melyet a magyarhoni földtani társulat, az
akadémia, a központi földtani hivatal és a természettudományi
muzeum közösen rendez - a négy földrészről érkezett tudósok a
tudományos viták mellett ellátogatnak majd a tihanyi biológiai
intézetbe és az egyik legnagyobb hazai kovamoszat lelőhelyre, szur-
dokpüspökibe is. /mti/

bb. 13. /első csengetés...1. folyt./gw

cs/mi/bc/gw hgy

kőbányán a cserkesz utcában 12 tantermes általános iskolát
vettek birtokukba a városközponti lakótelep 6-14 éves nebulói. a
háromszintes előregyártott vasbetonszerkezetű iskolát a budapesti
lakásépítő vállalat dolgozói két év alatt építették fel. a szépen
berendezett tantermek, a tornaterem és a korszerű ebédlő 500 kis-
fiút és kislányt fogad keddtől. az új iskola megnyitásával már nem
kell más kerületekbe szállítani a tanulókat, viszont továbbra sem
enyhül a zsúfoltság. a jövő hónapban várhatóan megkezdődik a ta-
nitás az ujhegyi uti 8 tantermes és a sibrik miklós uti 6 tanter-
mes betonyp-iskolákban. mindezek mellett jó ütemben halad a bol-
gár utcai 12 tantermes iskola építése is.

/folyt./ köv./

16.07/gw

- 29 -

1640/gy

bb. 13. /első csengetés 2. folyt./gw

mivel - a számítások szerint - a kerületben 1982-83-ban lesz a legtöbb általános iskolás gyermek, e három iskola mellett még 26 tanterem szükséges ahhoz, hogy a tanulókat elhelyezhessék. ezzel azonban még korántsem fog csökkenni a zsúfoltság, s egyelőre a kétműszakos tanítást sem tudják megszüntetni.

angyal földön a gyöngyösi utcai lakóteleppel egyidőben készült el az a 16 plusz 4 tantermes általános iskola, amelyet ugyancsak ezen a napon avattak fel. a lakótelepen eddig 2198 lakás, közöttük 722 munkáslakás épült fel, s már csak 400 család várja, hogy elfoglalhassa új otthonát. így az új általános iskolába elsősorban a lakótelepi gyerekek tanulnak szeptember 2-től. a háromszintes épületben a tantermeken kívül könyvtár, úttörő-szoba, 4 napközis, egy tudományos előadó terem és kerületi versenyekre is alkalmas tornaterem áll a diákok rendelkezésére. az iskola udvarán röplabda-, kézilabda-és futópályát alakítottak ki, valamint indián játszóparkban tölthetik kellemesen a szüneteket és a délutánt a tanulók. az új létesítményt, amelybe 500 gyermek jár majd, a szabolcs megyei állami építőipari vállalat építette fel. az iskola átadásával a kerületben az v. ötéves tervidőszakra tervezett valamennyi tanterem felépült, így jelenleg 14 általános iskolában csaknem 8500 diák tanul. a terv teljesítésével sikerült elérni, hogy az angyal földi általános iskolákban egyműszakos a tanítás. /mti/
16.21/gw

bb. 44. küszöbön a „népek világparlamentje a békéért,, -
a béke-világtanács elnökének budapesti sajtókonferenciája

t/of/s/bc/gw e 1980. szeptember 1.

tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

méreteit és politikai jelentőségét tekintve is a legnagyobb-szabásu nemzetközi demonstráció a béke-világtanács idei programjában a szeptember 23. és 27. között szófiába összehívott „népek világparlamentje a békéért,, amelynek az emberiség most legégetőbb sorskérdéseiről rendezendő tanácskozássorozatára mintegy kétezer delegátus érkezik a világ minden tájáról. ilyenformán - a világ békeerőinek néhány évvel ezelőtti moszkvai demonstrációjához hasonlóan - az idén zászlóbontásának 30. évfordulóját ünneplő nemzetközi békemozgalom, illetőleg a béke-világtanács történetének kimagasló eseménye lesz a békeharcosok, békeépítők segerszemléje a bolgár fővárosban.

/folyt. köv./
16.27/gw

- 30 -

16⁵⁰
97

bb. 44. / küszöbön.....1. folyt./gw

romesh chandra, a béke-világtanács magyarországon tartózkodó elnöke közölte ezt hétfői sajtókonferenciáján, amelyet az országos béketanács hívott össze a hazafias népfront belgrád rakparti székházában. - a szófiai világtalálkozó nemzetközi előkészületeinek és programjának ismertetése előtt romesch chandra utalt arra, hogy már jóideje nemzetközi békenap a világon szeptember 1-e, amely örök mementő az e napon megkezdődött második világháborúra, s egyben a fasizmus még ma sem megnyugvó mesterkedésai ellen fellépésre serkent. - e naptól kezdve a béke-világtanács a földkerekség minden jóakaratu emberét szervezett összefogásra hívja fel, és mozgósítja a kiéleződött nemzetközi helyzetet még veszélyesebbé tevő lépés, az egyesült államok elnökének 59. számú üzenete ellen, ez - mint ismeretes - kilátásba helyezi az ugynevezett korlátozott nukleáris háború indításának lehetőségét. nincs józanul gondolkodó ember, aki ezt a képmutatón kiagyalt fogalmat, s még inkább a vele palástolt erőfitogtató lépést, nukleáris fenyegetőzést elfogadhatná. az elnöki üzenet mutatott rá romesh chandra - mint a közelmúlt több más carteri megnyilatkozása, ismét a világ közvéleményének félrevezetésével próbál manipulálni, igyekszik fölerősíteni azokat a hideg szeleket, amelyek amugyis megrontották a világpolitika klímáját.

- éppen gondokkal terhes - az enyhülés korábbi időszakának eredményeit súlyosan veszélyeztető - időszak, a 80-as évek békemunkájának, a bvt világméretű társadalmi bázisra épülő stratégiájának a kollektív kimunkálására lesz hivatott a „népek világparlamentje a békéért,, - hangsúlyozta romesh chandra, majd elmondta:

eddig 130 országból jelezték részvételüket, általában magasszintű küldöttségek. új vonásként állapíthatta meg a világparlament nemzetközi előkészítő bizottsága, hogy minden korábbinál nagyobb számban, nagyobb politikai potenciált képviselve iratkoztak fel,, a delegációk soraiba a nemzeti békemozgalmak,, a nemzetközi békeszervezetek képviselőivel együtt politikai pártok, szakszervezetek küldöttei, törvényhozó testületek tagjai. minden kontinensről érkeznek hivatalos küldöttségek. belük együtt ott lesznek a béke világforumán az afrikai, az ázsiai, a dél-amerikai felszabadító és függetlenségi mozgalom delegátusai is, hogy a szocialista országoknak, a világ haladó közvéleményének reprezentánsaival karöltve letegyék a maguk voksát a béke, a fegyverkezés megállapítása, a háború nélküli világ, az emberiség békés jelene és jövője mellett.

/folyt. köv./
16.43/gw

- 31 -

17¹⁰
97

bb/ 44. / küszöbön... 2.folyt./gw

elismeréssel szölt a sajtókonferencián romesh chandra arról, hogy élénk nemzetközi visszhangot keltett, minden kontinensen kedvező fogadtatásra talált az a „budapesti felhívás”, amelyet ez év májusában a magyar fővárosban rendezett ülésről adott ki a béké-világtanács elnöksége, így fordulva a világ népeihez: „vigyázat, háborus veszély!”, az emberek mind jobban megértik-, nemes feladata a békemozgalomnak is megértetni velük-, hogy mindannyiunkon mulik az enyhülés megmentése. mindannyiunk dolga küzdeni a leszerelési tárgyalások folytatásáért, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok igazságos rendjének kialakításáért. sem világnézeti, sem felfogásbeli, sem vallási különbségek nem állhatnak a nyílt dialógus útjába. nem akadályozhatják meg, hogy együttes erővel érvényesítsék akarataikat mindazok, akiket nyugtalanít a romló, feszült nemzetközi helyzet, tegyük félre most azt, ami elvált, s keressük azt, ami összeköt bennünket! mindenkit közös kezdeményezésekre és akciókra szólítunk fel: fogjunk össze most, hogy megakadályozzuk az új világháborút. ezekben atörekvésekben kívánunk elsősorban újabb eredményeket elérni a békeörök közelgő világparlamentjén - hangoztatta romesh chandra.

a sajtókonferencián sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke bejelentette, hogy nemzeti békemozgalmunkat, társadalmunk minden rétegét képviselve 20 tagu magyar küldöttség utazik majd a bolgár fővárosba. delegátusaink magukkal viszik, s átadják a világparlament résztvevőinek azt a terjedelmes dokumentumkötetet, amelyben beszámolunk a budapesti felhívás nyomán kibontakozott magyarországi társadalmi és politikai akciókról, békemunkánk fellendüléséről. megannyi ujszerű kezdeményezésről, az internacionalista szolidaritást kifejező áldozatvállalásról, felajánlásokról is hirt adhatunk szófiában. konkrét javaslatok is formálódnak e napokban békemozgalmunk előkészületi rendezvényein. a globus nyomda szocialista brigádjainak vezetői értekezletén fogalmazták meg - munkásgyűlések kezdeményezése, állásfoglalása alapján - azt a javaslatot: a magyar küldöttség indítványozza a népek világparlamentjének, forduljon az egyesült nemzetek szervezetéhez azzal a javaslattal, hogy az ensz nyilvánítsa az 1982-es esztendő a mártír városok és falvak nemzetközi évévé. delegátusaink szófiából visszatérve országszerte békegyűléseken, szolidaritási rendezvényeken, munkahelyi tanácskozásokon számolnak majd be megbízatásuk teljesítéséről, ismertetik a világtalálkozó határozatait és javaslatait. /mti/

16.55 /gw

- 32 -

bb.45. az 500. ezredik látogató az omék-on

t/kg/jf/tr/pp/zsu e

1980. szeptember 1.

az omék iránt továbbra is nagy az érdeklődés. a szakmai napokon eddig több ezren vettek részt. hétfőn a mezőgazdasági építészek, tervezők és kivitelezők tanácskozásán tamáska jános, az agrober vezérigazgató helyettese elmondotta, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek építési beruházásaihoz mind több tipizált terv áll rendelkezésre. jelenleg 80 terv közül változhatnak, ezek fele a szarvasmarhatartó létesítmények építését könnyíti meg. de a sertés, a baromfi és a juhtartó gazdaságok is jól megalapozott dokumentációból választhatják ki a legmegfelelőbbet. a továbbiakban is a tipustervek lesz az elsőbbség, ezek tartalmazzák a korábbi tapasztalatokat, és ugyanakkor a legújabb megoldásokat is. a tipusterveket állandóan felülvizsgálják és közülük az elavultakat időről időre újabbakkal cserélik fel. az építkezéseknél a következő időszakban az ugynevezett rendszer-elvű tipusterveket helyezik előtérbe, ezekben csak a szerkezeteket tipizálják és a gyártó vállalat változása esetén - ami gyakran elő fordul - nem lesz szükség a tervdokumentáció átdolgozására, az új vállalkozó folyamatosan, zavartalanul teljesítheti feladatát. az elmúlt időszakban kialakultak a különféle előregyártott elem-rendszerek, ezek közül a kiállítás nagy sikert arattak az egyszerű fa-szerkezetes típusok, mintegy mutatva, hogy a termelők keresik az olcsó megoldásokat.

hétfőn bogár lajos, a magyar agrártudományi egyesület film-fotó szakosztályának elnöke adta át az omék alkalmából kiírt nemzetközi fotópályázat nyertesének a díjakat. a mezőgazdaság fejlődését, a termelőmunkát, a kistermelők tevékenységét bemutató fotók, fotósorozatok alkotói közül huszan nyertek különféle díjakat. három különböző kategóriában a legjobbnak ítélte a zsüri gebhardt györgy, kölcsényi zoltán magyar, és vladimir vlagranyev szovjet fotóművész alkotását.

charles larsen, az amerikai egyesült államok kiállítóinak igazgatója sajtótájékoztatót tartott. mint elmondta, az usa minisztériuma hat nagy amerikai termelési társulással mutatkozott be a vásáron. a bemutatott termékek közül jónéhány már ismerős a magyar szövetkezeteknél, állami gazdaságoknál, egyik legnagyobb kiállító a holstein-friz szarvasmarhát kinemesítő és exportáló társaság, ebből a nagyhozamu fajtából jelenleg már 25 ezer áll a magyar istállóknak, s a tejtermelés további fellendítéséhez használják fel különféle keresztezésekhez ezeket az állatokat.

/folyt.köv./
16.45/zsu

-33-

bb.45./az 500. ezredik ... folyt./zsu

az ötszázlezeredik látogatót fogadta az omék hétfőn. a félmilliomodik látogatónak a ka-hyb, a kaposvári hibrid és sertéstenyésztő közös vállalat kiállító részlegén ajándékként választási malacot adtak át. a megajándékozott: balogh sándor, a kabai vörös csillag termelőszövetkezet gépszere-lője.

az omék-on folytatódott az üzletkötések. az osztrák maschinen heid ag nagyteljesítményű vetőmagtisztító és osztályozó berendezés szállítására kötött szerződést a kite termelési rendszerrel; ennek tangazdaságai használják majd a több mint 70-millió forint értékű berendezés által „kezelt”, kukorica-vetőmagot.

a szolnoki mezőgép-vállalat a svéd alfa laval vállalatnak 80 ezer négyzetméter alapterületű könnyűszerkezetes munkacsarnokot és raktárt adott át. a megállapodás szerint a közel hárommillió dollár értékű csarnokrendszer előregyártott elemekből áll majd.

a hazafias népfront kertbarátai a kiállítás a épületében kétnapos találkozón cserélték ki tapasztalataikat. ez a szervezet hatezer taggal, igen eredményesen tevékenykedik, gyümölcsöt, virágot és különböző növényeket termesztenek. elhatározták, hogy a jövőben közösen szervezik meg áruik értékesítését és az agroker vállalatot is bevonják a munkába, tevékenységükbe.

hétfőn diákok népes csoportjai kereték fel a vásárvárosi, 5 forintos belépőjegy ellenében tekintették meg a kiállítást. a következő napokban a vásárváros igazgatósága újabb diákcsoportokra számít, felkészült fogadásukra.

kedden a tudomány napját rendezik meg a kiállításon, ebből az alkalomból egyebek között a díjazott tudományos munkák, kutatások, dokumentációit mutatják be és megrendezik az alkotók találkozóját. a kiállításon a szäkgazdaság mäszerki fejlesztéséről rendeznek szakmai találkozót./mti/

-. -

16.55/zsu

-34-

17.30
[Handwritten signature]

bb.46. új művészek bemutatkozója - „áthelyezték”, a szünnapot a pécsi nemzeti színházban

han/st/zsu e

1980. szeptember 1.

a pécsi nemzeti színházban hagyomány, hogy az új évad első premierje előtt találkoznak a társulat tagjai a közönséggel. ilyen alkalom volt hétfőn az új művészek bemutatkozó estje a kamaraszínházban, ahol régi bérlettulajdonosok, közönségszervezők, ifjú színházbarátok jelenlétében a társulat vezető művészei bemutatták az ide szerződött új kollegákat, akik rövid műsort adtak.

nógrády róbert igazgató bejelentette, hogy az eddigi gyakorlattal szemben a pécsi nemzeti színházban ettől az évtől kezdte hétfőn helyett kedden lesz a színházi szünnap.

további újdonság pécs színházi életében, hogy péntek helyett szombaton rendezik a bemutatásokat. ezzel is jobban alkalmazkodnak a nézők szabadidejéhez./mti/

-. -

bb.47. népi iparművészek kiállítása dunaujvárosban

dáv/st/zsu e

1980. szeptember 1.

százéves szerszámokkal, az ősi technikával és hagyományos mintákkal készített kékfestő anyagokat, terítőket, falvédőket, illetve fából és csontból faragott szobrocskákat, órákat, használati tárgyakat állított ki skorutyák jános kékfestő és nagy péter faragó népi iparművész hétfőn dunaujvárosban, a munkás művelődési központban megtartott közös tárlatán. skorutyák jános - egy régi kékfestő dinasztia leszármazottjaként - ősi szerszámokkal, dédapja mintáival dolgozik, s munkáival eddig tíz kiállításon mutatkozott be. dunaujvárosban nemcsak alkotásainak legjobbjáival ismertette meg az érdeklődőket, hanem kiállította érdekes szerszámait, mintázóducait is, s fotók segítségével bemutatta a kékfestő születésének folyamatát. nagy péter hatéves kora óta forgatja a faragókést, s főként somogyi pásztor ihletésű munkákat készít. dunaujvárosban több, mint negyven alkotását láthatják az érdeklődők./mti/

-. -

17.00/zsu

-35-

17.30
[Handwritten signature]

bb.48. megnyitják az „almatáborok,

kal/st/zsu e

1980. szeptember 1.

hétfőn megnyitották kapukat a szabolcsi almászüretben közreműködő egyetemisták és főiskolások tábora. negyedik esztendeje már, hogy szeptembertől a felsőoktatási intézmények diákjai is segédkeznek ebben a munkában. az idén 14 gazdaság szervezett tábort az almát szüretelő hallgatóknak. az előzetes adatok szerint heti váltásban október 11-ig 17 ezer egyetemista és főiskolás fordul majd meg a 25 táborban. a budapesti műszaki egyetemről például hatezren, az ötvös Lőránd tudományegyetemről háromezren, miskolcraól kétezren érkeznek, a debreceni egyetemeket másfélezren, a győri műszaki és távközlési főiskolát ezerháromszázan képviselik.

az egyetemistákon és főiskolásokon kívül szeptemberben további 40 ezer közép- és általános iskolás is serénykedik majd a szabolcsi almáskertekben.

az almaszedő táborok jelentőségét mutatja, hogy tavaly közel félmillió munkanapon több mint 86 ezer tonna almát szüreteltek le a fiatalok./mti/

-. -

bb.49. indiai parlamenti küldöttség

t/gy/gg/bc/zsu e

1980. szeptember 1.

az országgyűlés meghívására hétfőn hivatalos látogatásra indiai parlamenti küldöttség érkezett hazánkba bal ram jakhar, az alsóház elnöke vezetésével. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta. jelen volt arun kanti das, az indiai köztársaság budapesti nagykövete./mti/

-. -

bb.50. képzőművészeti kiállítás a lengyel kulturában

t/kj/dg/zsu e

1980. szeptember 1.

a háboru ellen címmel képzőművészeti kiállítás nyílt hétfőn a lengyel kultura nagymező utcai bemutatótermében, a második világháboru kitörésének 41. évfordulója alkalmából.

/folyt.köv./
17.10/zsu

-36-

1805

bb.50./képzőművészeti ... folyt./zsu

a 25 festmény és kilenc grafika jeles lengyel művészek alkotása, a felszabadulástól napjainkig születtek. a háboru borzalmaid idézik, és a mai, békés építő munkát ábrázolják.

a kiállítás szeptember 15-ig látható.

a kiállítás megnyitását követően a lengyel kulturában bemutatják az utolsó csepp véréig című kétrészes lengyel filmet, amely témájában kapcsolódik az évfordulóhoz. a magyarországon eddig nem játszott, 1978-ban forgatott film, jerzy hofmann világhírű rendező alkotása a lengyel néphadsereg létrejöttének hátterét világítja meg./mti/

-. -

bb.51. ciprusi pártmunkásküldöttség látogatása

gk/dg/zsu e

1980. szeptember 1.

az mszmp központi bizottságának meghívására augusztus 24. és 30. között ciprusi pártmunkásküldöttség tett látogatást hazánkban charalambos genethliou, a ciprusi dolgozó néphaladó pártja /akel/ központi bizottsága tagjának, a limassoli városi pártbizottság titkárának vezetésével. a ciprusi pártmunkásküldöttséget - amely az mszmp munkájának tapasztalatait tanulmányozta - fogadta baranyai tiber, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője. a delegáció látogatást tett borsod-abauj-zemplén megyében, ahol találkozott grósz károlyval, a kb tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával./mti/

-. -

bb.52. százléves a növényvédelmi kutató intézet

t/be/pp/zsu e

1980. szeptember 1.

az alapításának 100. évfordulóját ünneplő növényvédelmi kutató intézet kollektívája hétfőn megemlékezett az intézet egy évszázados eredményeiről, s előretekintve vizsgálta az újabb feladatokat. a magyar tudományos akadémián megrendezett ünnepségen szentágothai jános, az mta elnöke is részt vett.

/folyt.köv./

17.20/zsu

-37-

1805

bb.52./száz éves ... folyt./zsu

... király zoltán akadémikus, a növényvédelmi kutató intézet igazgatója ünnepi beszédében visszaemlékezett az intézet elődjének munkájára, az 1880-ban életre hívott phylloxera kísérleti állomás első sikerére, amellyel kidolgozták a szőlő-gyökér kártevő elleni védekezés módszerét. 1890-ben a kísérleti állomás állami rovarügyi állomássá alakult át, amelynek fő feladata ebben az időszakban a sáskák pusztító hadjáratának megfékezése volt. 1897-ben a védekezés másik ágán megalkult a növényléttannal és -kórtannal foglalkozó vetőmagvizsgáló magyaróváron. ez volt a magva a később budapesten létrehozott hasonló jellegű állomásnak, amely 1906-ban kezdte meg működését. mai nevén 1932-től szerepel a növényvédelmi kutató intézet, amely egyesítette magában a rovar- és növénytan kutatóállomásokat.

... a felszabadulás után új szakterületekkel, a növényvédőszer-kémiaiával és a gyomnövénybiológiával egészült ki az intézet munkája. a növényvédőszer kutatások legnagyobb eredménye, hogy sikerül leváltani és korszerűekkel helyettesíteni a legveszélyesebb, klórozott szénhidrogén alapú növényvédőszeret, mint például a maga idejében hírhedt ddt-t. az iparszerű termelési rendszerek követelményeinek megfelelően új hatóanyagokat kísérleteztek ki. a jövő a szintetikus növényvédőszerké, ilyeneket Magyarországon első ízben a növényvédelmi kutató intézet állított elő

... újdonságuk a rovarhormon, amely megakadályozza a lárvák kifejlődését, valamint az úgynevezett szexcsapdák, amelyek a nőstény imitálásával maguk köré gyűjtik a hímeket. ez utóbbi módszert már sikerrel alkalmazták az almamolyok ellen. ismertek a táplálkozásgátlók is, amelyek a szó szoros értelmében elvezetik a rovarok étvágyát egy-egy növényről. a kutatók figyelme most a gombaölőszerek, hatásmechanizmusának megismerésére irányul, mert egyes egyedek ezekkel szemben ellenállókká váltak. ebben a témakörben sikeres együttműködést folytatnak ndk-beli kutatókkal. az intézet mintegy 20 ország közel 30 hasonló intézetével tart szoros kapcsolatot, elsősorban a kgst-államok társintézményeivel.

... a minisztertanács a 100. évforduló alkalmából jubileumi oklevelet adományozott az intézetnek, amelyet dénes lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes adott át király zoltán igazgatónak./mti/

17.25/zsu

-38-

18.10
27

bb. 53. tanácskozás szolnok megye egészségügyi helyzetéről

láz/ká/gw e

1980. szeptember 1.

... szolnok megye egészségügyi helyzetéről tanácskoztak hétfőn szolnokon, az egészségügyi minisztérium szakemberei és a megye vezetői. a megyei tanács székházában tartott ülésen részt vett schultheisz emil egészségügyi miniszter és andrikó miklós, a megyei pártbizottság első titkára. a megbeszélés alapját az az ágazati átfogó főfelügyeleti vizsgálat képezte, amelyet az egészségügyi minisztérium illetékesei folytattak szolnok megyében ez év tavaszán.

... mint megállapították szolnok a gyógyintézeti ágyellátottság szempontjából az átlagosnál rosszabbul ellátott megyék közé tartozik. országosan az egyik legalacsonyabb értéket mutatja a tízezer lakosra jutó általános ágyak száma is. hasonlóan kedvezőtlen a helyzet az orvosok számát tekintve: sem földrajzi, sem gazdasági okok nem indokolják, hogy szolnok megyében ilyen sok legyen a betöltetlen üres orvosi állás. az egészségügyi fejlesztést hátráltatják az elhuzódó beruházások, ez jellemző a megyei kórház négy száz ágyas és a jászberényi kórház hatvan ágyas bővítésére is.

... ami viszont öröndetes; az országos színvonalat meghaladja a megyében a bőr-és nemibeteg gondozás színvonala. jól szervezett a szakellátás a krónikus bőrbetegek részére. a szolnoki hetényi géza megyei kórház-rendelőintézetben valószínűleg meg első között a sürgősségi betegfelvételi osztályt. jól halad szolnok város egészségügyi intézményeinek integrációja is. a tárca és a megye vezetői megállapodta abban, hogy a megye egészségügyi helyzetének javítását szolgáló teendőket részletes intézkedési tervben rögzítik. /mti/

bb. 54. üzemi bölcsődét avattak jászberényben

láz/ká/gw e

1980. szeptember 1.

... hatvan személyes üzemi bölcsődét avattak hétfőn a jászberényi hűtőgépgyár lakótelepén. a gyár új szociális intézményének alapkövét a tavalyi gyermekévben rakták le, és mielőbbi elkészültéhez a szocialista brigádok, kisz-alapszervezetek több ezer óra társadalmi munkát vállaltak. a modern bölcsődét a gyár saját műszaki gárdája tervezte. - a jászberényi nagyüzemnek immár két óvodája, és két bölcsődéje van, amelyben csaknem három száz gyermek magas színvonalu gondozását, nevelését látják el. /mti/

17.23/gw

-39-

18.10
27

bb. 55. a bkv közleménye

i/os/s/pp/gw e

1980. szeptember 1.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy hétfőtől a tanács körut és a dohány utca kereszteződésében vágányépítési munkálatokat végeznek, emiatt szeptember 7-ig 23 órától 5 óráig forgalomkorlátozás lesz. a bkv kéri az arra utazókat, fokozott óvatossággal közlekedjenek. /mti/

- . -

bb. 56. magyar elnökhelyettes a nemzetközi germanisztikai szövetségben

előkhelyettes a nemzetközi germanisztikai szövetségben

k/tr/mta/bc/gw e

1980. szeptember 1.

nyolcszáz fő részvételével baselben ülésezett augusztus 24-30 között a nemzetközi germanisztikai szövetség kongresszusa. a magyar tudományos akadémia és a három magyar tudományegyetem képviselőiben 11 szakember vett részt a kongresszuson; közülük egy személy plenáris, négy pedig szekció-előadást tartott. az új vezetőségbe mádl antalnak, az elte német tanszéke tanszékvezető professzorának személyében magyar szakembert választottak meg elnökhelyettesnek. /mti/

- . -

bb. 51. tanévnyitó az ujságíró iskolán

k/bc/gw e

1980. szeptember 1.

hétfőn ünnepélyesen megnyitották az ujságíró iskola 22. tanévét. a 97, jórészt egyetemi-főiskolai diplomával már rendelkező hallgató bel-, kül-, gazdaságpolitikai, művelődés-politikai, irodalmi és képszerkesztő, és fotóriporter szakon tanul.

a hallgatókat király andrás, a muosz főtítkára és ibos ferenc, a muosz oktatási igazgatóságának vezetője köszöntötte.

a megnyitón az iskola tanárai mellett részt vett fodor lászló, az mszmp kb agitációs-és propaganda osztályának helyettes vezetője, simon ferenc, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnökhelyettese és pálfy józsef, a muosz elnöke. /mti/

1733/gw

- 40 -

1821
07

58. párt-és állami vezetők távirata a vszk nemzeti ünnepe alkalmából

dg/zsu e

1980. szeptember 1.

„le duan elvtársnak,
a vietnami kommunista párt
központi bizottsága
főtítkárának,

nguyen huu tho elvtársnak,
a vietnami szocialista köztársaság
ügyvezető elnökének,

truong chinh elvtársnak,
a vietnami szocialista köztársaság
nemzetgyűlése állandó bizottsága
elnökének

pham van dong elvtársnak
a vietnami szocialista köztársaság
miniszterelnökének

h a n o i

kedves elvtársak!

a vietnami szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, a független demokratikus vietnam létrejöttének 35. évfordulója alkalmából, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa és országgyűlése, egész népünk és a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és jókívánságainkat küldjük önöknek, a vietnami kommunista párt központi bizottságának, a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlésének, kormányának és a vietnami népnek.

a magyar kommunisták, a szocializmust építő magyar nép tisztelettel tekint azokra a történelmi jelentőségű vivmányokra, amelyeket a vietnami kommunista párt vezetésével a vietnami nép a külföldi gyarmatosítók és agresszorok ellen vívott hősi harcával az ország függetlenségének és hazája egységének megteremtésében elért.

/folyt.köv./
17.30/zsu

-41-

1830
07

bb.58./párt.- és ... folyt./zsu

napjainkban vietnam népe eredményesen munkálkodik a szocializmus felépítésén, a vietnami kommunista párt iv. kongresszusa határozatainak megvalósításán. széles körű nemzetközi elismerést vált ki a vietnami szocialista köztársaság aktív külpolitikája, a forradalmi és antiimperialista erővel folytatott együttműködése.

szolidárisak vagyunk a vietnami népnek az ország függetlensége, szuverenitása és területi sérthetatlensége megvédéséért folytatott harcával. támogatjuk az indokinaai országok összefogását a társadalmi haladás, a nemzeti felvirágzás, a béke és a biztonság érdekében. elítéljük az imperialista és más reakciós erők aknamunkáját, fenyegetéseit és provokációját a vietnami szocialista köztársaság és a térség többi állama ellen.

meggyőződésünk, hogy a vietnami nép a jövőben is sikeresen teljesíti a szocialista építés feladatait, megvédi hazáját és szocialista vívmányait.

örömmel állapítjuk meg, hogy pártjaink és országaink sokoldalú kapcsolatai gyümölcsözően fejlődnek a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján a két nép és a szocializmus egyetemes ügye javára.

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk ö-nöknek, a vietnami népnek, a vietnami szocialista köztársaság felvirágoztatása, a társadalmi haladás és a béke érdekében kifejtett tevékenységükhöz.

budapest, 1980. szeptember 2.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

losonczi pál
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

lázár györgy
a magyar népköztársaság minisztertanácsának
elnöke

apró antal

a magyar népköztársaság
országgyűlésének
elnöke,

-42-

/folyt.köv./
17.40/zsu

18.09.80

bb.58./párt- és ... 2. folyt./zsu

a hazafias népfront országos tanácsa, az országos béketanács, a magyar szolidaritási bizottság, a kisz kb, a szakszervezetek országos tanácsa, és a magyar nők országos tanácsa az ünnep alkalmából táviratban köszöntötte vietnami testvérszervezetét./mti/

.-

bb.59. a vietnami küldöttség látogatása péter jánosnál

k/s/bc/gw e

1980. szeptember 1.

a vietnami hazafias front a világbékéért küzdő vietnami bizottság, a vietnami barátsági és szolidaritási bizottság közölte küldöttségét hét főn szívélyes, baráti légkörben a folytatott találkozón fogadta péter jános, az országgyűlés alelnöke. a küldöttség a hazafias népfront országos tanácsa székházában találkozott a magyar testvérszervezetek képviselőivel. pethő tibor, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke köszöntötte a küldöttséget, és méltatta a vietnami népi állam megalakulásának, a vietnami nép imperializmus elleni győzelmének jelentőségét.

tran dang khoa, a vietnami nemzetgyűlés alelnöke, a vietnami hazafias front elnökségének tagja tájékoztatást adott a vietnami nép szocialista építómunkájáról, harckészségéről a kínai agresszorok esetleges támadásának visszaverésére. sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke és harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke tájékoztatást adott a vietnammal vállalt szolidaritási tevékenységről hazánkban. a találkozón jelen volt kovács béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, az országos béketanács főtitkára. mindkét találkozón részt vett nguyen phu soai a vszk budapesti nagykövete.

/mti/
17.56/gw

- 43 -

18.09.80

bb. 9. /ünnepélyesen megkezdődött az új iskolai év 1. folyt./gw

bam/lász/köv/szü/mzs/ber/lér/kalcsiz/igó/zsi/t/me/pá/bc/gw e
1980. szeptember 1.

pest megyében - ahol az általános iskolákban 108 ezer, gyermek tanul - számos településen a tanévnyitó iskolaavató ünnepség is volt. gödöllőn 12-, érden, tápiószecsőn, tápiószelén és szigetzentmártonban nyolctantermes iskolát adtak át rendeltetésének. ekkor foglalták el a gyermekek a szentgyeiri központi iskola nyolc új tantermét, és cegléden a rákóczi uti, szintén nyolctantermes iskolát.

bács-kiskunmegyében lajosmizsén ezen a napon népesítették be a héttantermes új általános iskolát; létesítéséhez több mint 2 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a helybeli lakosok. baján a kiscsávolyi városrészben a hat tanteremmel bővített józsef attila általános iskola fogadta a munkáskerület kisiskoláit: itt 450 gyermek tanulhat világos, korszerűen felszerelt tantermekben.

több mint százezer általános és 35 ezernél több középiskolás kezdte borsod megyében a tanévet, amelynek kezdetéig száztizenhat új tanterem épült. a miskolc avasi új városrészében létesített közgazdasági szakiskola fáty andrásnak a reformkor írójának, közéleti személyiségének nevét vette fel. a husz-tantermes, torna-és gépirótermekkel felszerelt korszerű intézményben konyhát és 250 személyes ebédlőt is berendeztek a diákok részére. az ünnepségen jelen voltak a szomszédos kelet-szlovákiai iskolák képviselői is. a sárospataki iskolavárosban a 450. tanévet nyitották meg. kazincbarcikán a kertvárosi lakótelepen átadták rendeltetésének a 12 tantermes általános iskolát, s a hozzátartozó tornatermet, napközit. az új létesítmény a kilencedik általános iskola a városban, ahol az idén több mint 5000 gyerek kezdte meg tanulmányait.

földesen, az ünnepélyes tanévnyitón avatták fel hajdubihar megye első községi általános művelődési központját. ebben nyolc tanterem, hat foglalkoztató helyiség, háromszáz főt befogadó előadóterem, tornaterem, napközitthon, könyvtár, három klubterem és 200 személyt ellátó konyha kapott helyet. az udvaron kézilabda-és atlétikai pályát építettek. e községben minden általános iskolai tanuló ezentúl délelőtt járhat iskolába.

/folyt.köv./
18.06/gw

- 44 -

1980/7

bb. 9. /ünnepélyesen megkezdődött az új iskolai év 2. folyt./gw

hétfőn népesítették be a tanulók a győri kun béla lakótelep első oktatási intézményét is, amelyhez 12 tanterem, tornaterem, és ebédlő tartozik. mosonmagyaróváron és csornán nyolctantermes általános iskolát, a soproni hunyadi jános uti iskolában pedig nyolc új tantermet avattak. pannonhalmán és rábapatonán szintén új létesítményekben tartották meg a tanévnyitó ünnepséget.

heves megye általános iskoláiban az előző tanévi létszámnál kétezerrel több gyermek tanul, s mintegy 30-cal gyarapodott a napközis csoportok száma. az általános iskolák hálózatát 25 tanteremmel bővítették, hogy mindegyik tanulót befogadhassák. gyarapodott a sportlétesítmények hálózata is.

komáromban az új 22 tantermes iskolában több mint 500 gyermek tanul. a környei 12 tantermes iskola 400 gyereknek nyújt jó oktatási feltételeket.

szombathelyen a ságvári endre kisz lakótelepen megnyitott új általános iskolában 650 gyermeket oktatnak közülük 480, zömmel alsótagozatos gyermeket pedig a napköziben látnak el. a korszerű iskolaépülethez nagyméretű tornaterem, szociális helyiségek kapcsolódnak. az udvaron sportpályát építettek.

új intézményben nyitották a tanévet a nyiregyházi besenyei györgy tanárképző főiskola 1. számú gyakorló iskolájában is. 800 kisdíákot oktatnak, s a tanárképző főiskola 700 hallgatójának gyakorlati és szakmai képzéséről gondoskodnak itt.

a szécsényi új általános iskola kivitelezésének és berendezésének költségeihez a lakosság 1 millió forint értékű társadalmi munkájával járult hozzá. a százszemélyes diákotthonban a mezőgazdasági szakközépiskola és szakmunkásképző iskola távol lakó diákjait helyezték el.

pécsett megkezdődött az atomerőmű-gépészek iskolai képzése. a nehézipari gépészeti és vegyipari szakközépiskola első „atomosztályában”, 25 tanulót oktatnak. a leendő középszintű szakvezetők a paksi atomerőműben dolgoznak majd. tovább gyarapodott baranya megye nemzetiségi iskolahálózata is. újabb általános iskolában kezdték meg a német, illetve a szerb-horvát nyelv oktatását. a legnagyobb nemzetiségi megyénkben ebben a tanévben mintegy négy és félezer tanuló látogatja a német, illetve a szerb-horvát nyelvet oktató iskolákat. a nemzetiségi gyermekek kétharmada tanulja már az iskolában az anyanyelvét. **böt**

négy új általános iskolát avattak fejér megyében. dunaújvárosban egy 24 és egy 20 tantermes, székesfehérváron 16 és soponyán 8 tantermes iskolát adtak át, pákozdon és ercsiben már korábban elkészült egy-egy iskola s az év végén új oktatási intézménnyel gyarapszik mór és mezőfalva is.

/folyt.köv./
18.25/gw

- 45 -

1980/7

bb.9. /ünnepélyesen...3. folyt/p

tanévnyitó ünnepséget tartottak hétfőn több felsőoktatási intézményben is.

Építésügyi és városfejlesztési a budapesti műszaki egyetemen tartott ünnepségen- amelyen részt vett ábrahám kálmán miniszter, korcsog andrás művelődési államtitkár, dobrotka lászló könnyűipari miniszterhelyettes- a 199. tanévet nyitották meg. szabó imre rektorhelyettes köszöntötte az ünnepség résztvevőit, az egyetem tanárait és mintegy hétezer hallgatóját. frigyas andor rektorhelyettes ünnepi beszédében főleg az elsőévesekhez szólt. hangsúlyozta: olyan intézmény tagjai lettek, amelyben a hivatásra készülés minden feltétele adott, ahol a legtöbb felsőoktatási tapasztalat, műszer, gép, egyéb berendezés, és más anyagi eszköz áll a felsőfoku képzés szolgálatában hazánkban.

ezután több mint 1200 elsőéves hallgató tett fogadalmat. őket köszöntötte bulla miklós, az egyetem kisz bizottságának titkára. az ünnepségen gyémánt és arany oklevelet adtak át az egyetem egykori - 60, illetve 50 évvel ezelőtt végzett - 84 hallgatójának, több évtizedes eredményes mérnöki munkájuk elismeréseként.

az állatorvostudományi egyetem tanévnyitó ünnepi tanácsülésén részt vett lakatos tiber, a mezőgazdasági- és élelmezésügyi, valamint drecin józsef művelődési miniszterhelyettes, várnagy lászló rektor megnyitója után kardeván andor rektorhelyettes mondott ünnepi beszédet, majd mintegy 100 hazai és tíz külföldi elsőéves hallgató tett fogadalmat. az ünnepségen átadták a dr. márkus györgy alapítvány díjait- azoknak az állatorvosoknak, akik munkásságukkal jelentős mértékben hozzájárultak az állatok gyógyításához- valamint a jó tanuló, jó sportoló díjat.

a debreceni orvostudományi egyetem professzorait, oktatóit és hallgatóit karmazsin lászló rektor köszöntötte a megnyitón. az egyetem csaknem 1200 hallgatója közül 230 az elsőéves. az ünnepélyen bejelentették: az orvosegyetem hallgatói hamarosan birtokba vehetik a klinikák szomszédságában épült 360 személyes kollégiumot és a tornatermet.

az orvostovábbképző intézet egészségügyi főiskolai karán oklevélátadó ünnepség volt. károlyi györgy, az intézet igazgatója adta át a diplomát az idén végzett 570 hallgatóknak.

a főiskola tanévnyitó tanácsulése kedden lesz. az új immár a hatodik- tanévben a nappali tagozaton 360, levelezőként 200 elsőéves tanul ebben a tanintézetben. /mti/

18.20/p

-46-

19.55
[Handwritten signature]

bb.60. kiállítás vietnam történetéről

t cs/tr/p bc e

1980. szeptember 1.

„képek a vietnami szocialista köztársaság történetéről és életéből,, címmel fotódokumentációs kiállítás nyílt hétfőn a pataky istván művelődési központban.

a tárlaton, amelyet a köztársaság kikiáltásának 35. évfordulója alkalmából rendeztek meg, csaknem 100 fotó mutatja be a munkásmozgalom kiemelkedő alakjait, az ország függetlenségéért vívott harcok legjelentősebb pillanatait. a fotók felidézik vietnam történelmének jelentősebb állomásait: a dien bien phu-i csatát: az augusztusi forradalmat, a hatalom átvételét 1945-ben, az akkori ünnepi nagygyűléseket, észak- és dél-vietnam egyesülését, az új alkotmány előkészítésének eseményeit, az egységes vietnami nemzetgyűlés első ülészeit, a kínai agresszorok elleni küzdelmet, s az országépítő munka eredményeit. a táblók mellett népi iparművészeti tárgyakat: faragott szobrocskákat, kerámia-tálakat, disztárgyakat, fából készült hajót és állatfigurákat is bemutatnak.

a szeptember 21-ig megtekinthető tárlatot sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke és nguyen phu soai, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete nyitotta meg. az ünnepélyes megnyitón jelen volt a vietnami hazafias front, a világbékéért küzdő vietnami bizottság és a vietnami barátsági és szolidaritási bizottság közös küldöttsége, amely tran dang khoa-nak, a vietnami szocialista köztársaság nemzetgyűlése alelnökének vezetésével tartozkodik hazánkban. /mti/

-. -

bb.61. időjárásjelentés

pá/p e

1980. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 1-én, hétfőn este:

változékony, hűvös idő

várható időjárás keddig: felhőátvonulások lesznek, több helyen zápor, néhány helyen zivatar. az északnyugati, északi szél többfelé erős, időnként viharos lesz. a várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17-22 fok között lesz. /mti/

-. -

18.25/p

-47-

19.40
[Handwritten signature]

bb.62. a szolidaritási akcióorozat országos megnyitója hajdusoboszlón

szü/ká;/p e

1980. szeptember 1.

hétfőn délután hajdusoboszlón a szot béke gyógyüdülő színháztermében nagygyűléssel megkezdődött a hazafias népfront országos tanácsa, valamint a népfront, a kisz és a szakszervezetek hajdu bihar megyei bizottsága által rendezett országos antiimperialista és szolidaritási akció. a megye politikai és társadalmi életének képviselői mellett résztvettek a megnyitón a város üzemének, hivatalainak dolgozói, a szervezetek tagjai és sokan a hajdusoboszlón üdülő vendégek közül.

alberth beláné a népfront megyei titkára köszöntötte a résztvevőket, majd molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott beszédet. bevezetőjében szólt a szolidaritási akció programjáról, amelynek minden esztendőben szeptember 1-e, a nemzetközi antifasiszta nap a kezdete.

a szolidaritás - mondotta - a dolgozó emberek, a népek magas erkölcsi értéket hordozó törekvéseinek értését és vállalását jelenti. olyan fontos alapkövetelménye van mint a társadalmi, nemzeti és egyéni szabadság, s ebből adódóan küzdelem minden olyan törekvés ellen, amely ezt a nemes célt gátolja, illetve veszélyezteti.

a szónok részletesen szólt a fasizmus elleni harcról, választa a küzdelem legfontosabb állomásait, idézve azt a hősiességet amit a szovjet emberek tanúsítottak a II. világháború során. emlékeztetett arra, hogy a szovjet emberek ma is a béke védelmének első vonalában állnak, állhatatosan védik munkájuk eredményeit, s mindennapi tetteikkel építik a békét. következetesen leleplezik az újfasizmus felbukkanását bárhol a világon. szenvedések árán értette meg a világ, hogy a fasizmus, a béke ellenségei elleni küzdelem nem egy, vagy egyes népek ügye. ebből következik, hogy a fasizmus elleni harc csak a leg szélesebb demokratikus összefogással lehet sikeres és eredményes.

/folyt köv./

19.55/p

-48-

20
20
K

bb.62. /a szolidaritási....1. folyt/p

a szolidaritás ezernyi szállal kötődik a valósághoz, a munkánkhoz és a világ mai életéhez - folytatta, ez a valóság meg is határozza a szolidaritás módszereit is. a mai valóság értelmezésében fokozott figyelmet kívánunk fordítani az országokra, amelyek nemrég nyerték el függetlenségüket. sokoldalúan támogatjuk ezeknek az országoknak forradalmi vívmányait, leleplezzük az ellenük irányuló imperialista mesterkedéseket. az antiimperialista és szolidaritási akció keretében kinyilvánítjuk aktív szolidaritásunkat a gyarmatosítás, az újgyarmatosítás, a fajüldözés, a nemzetközi imperializmus ellen harcoló népekkel és felszabadító mozgalmakkal.

a helsinki egyezmény aláírása a békéért folytatott harc jelentős állomása volt - mondotta befejezésül. helsinki szelleme azonban a világ haladó erői számára nem dátumot jelent, hanem a békét, a leszerelést, az enyhülést folytatását.

a megnyitó beszéd elhangzása után hajdu bihar megyei együttesek adtak műsort. /mti/

felhasználható 21.10-től

bb.63. a „naplemente délben,, diszbemutatója

i jok/dg/p e

1980. szeptember 1.

hétfőn az uránia filmszínházban diszjelőadáson mutatták be a hintsch györgy rendezésében készült naplemente délben című új magyar filmet. a film - illés endre forgatókönyve alapján - egy halálos beteg fiatal, világhíró zongoraművész és zeneszerző életét, sorsát mutatja be.

a film felvételeit magyarországon, angliában és hollandiában somló tamás operatőr készítette. a főszerepet huszti péter alakítja, filmbeli felesége bordán irén. jelentős figurát formál meg kálmán györgy és a marosvásárhelyi magyar színház két tagja: bálint mártá és lohinszky loránd is. a film zenei anyagát durkó szolt komponálta. /mti/

20.00/p

-49-

20
25
K

bb. 65. belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980.
szeptember 1-én 14.00 órától zárásig

zs u e

1980. szeptember 1.

35. analitikai tanácskozás veszprémben
36. sajtótájékoztató a gyermekélelmészről
37. elhunyt rátaí dános
38. elhunyt dr. ivánovics györgy
39. kereskedelmi hét
40. szot elnökségi ülés
41. elhunyt töröcsik istván
42. gépipari tanácskozás
43. árulkodó kovamoszatok
44. béke-világtanács sajtókonferenciája
45. 500. ezredik látogató
46. új művészek bemutatkozója
47. népi iparművészek kiállítása
48. almatáborok
49. indiai parlamenti küldöttség
50. kiállítás a lengyel kultúrában
51. ciprusi küldöttség
52. növényvédelmi kutató intézet
53. tanácskozás
54. üzemi bölcsődét avattak
55. bkv közleménye
56. magyar elnökhelyettes
57. tanévnyitó
58. vszk nemzeti ünnepének távirata
59. vietnami küldöttség látogatása
60. kiállítás vietnamról
61. időjárásjelentés
62. szolidaritási akciósorozat
63. diszbemutató
64. hírjegyzék

65. hírjegyzék

/mti/
21.05/p

-50-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter

halasi györgy

henczi erzsébet

21/10
K

MTI

60.008/x
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. szeptember 2. k e d d

bb. 1. új megállóhely-táblák

i/don/bc/gw e

1980. szeptember 2.

... hazánkban is megkezdődött az új autóbusz-, trolibusz- és villamos-megállóhelyi táblák kihelyezése. mindenütt - városban és községben egyaránt - egységes táblák igazítanak majd el, hogy hol, milyen tömegközlekedési járműre lehet felszállni. ezzel kapcsolatban gyene lászló, a budapesti közlekedési vállalat üzemeltetési igazgatója elmondta: nagy jelentőségű, hogy a kresz ezeket a megállóhely-táblákat a tájékoztatást adó közúti jelzőtáblák rangjára emelte. /az 1976. január 1. előtti közlekedési szabályokban az autóbusz-, a trolibusz és a villamos-megállóhelyi táblák nem szerepeltek./

... budapesten és másutt is találkozunk régi és új táblával. jogosan vetődik fel a kérdés: melyik az érvényes? - mindkettő! - hangzott a válasz. a régi addig, amíg újra nem cserélték. magyarországon várhatóan 1982 végéig fejeződik be a több tízezer tábla cseréje. e nagy mennyiséget, s a tartóoszlopokat is el kell készíteni. a hatalmas munkát érzékelteti, hogy csupán a fővárosban majdnem tízezer táblát kell kihelyezni.

/folyt.köv./

- 1 -